

# Bogoljub



Oktober 1938

Kdor ga pozna mu ostane zvest..



In se nikoli več ne odreče njegovi edinstveni pomoči. Baje ravno tako dobro izrečno zavrne in pri nakupu vedno natančno pazi na ime „Schicht“ in varnostno znamko „Jelen“ na rdečem ovitku.

**SCHICHT**<sup>ovo</sup>

**Terpentinovo milo**

domači izdelek

**...ampak izrečno pristno zahtevati!**

## Odgovori

Jezusovi »bratje«.

Bogoljubovi »naročnici« so se zbudili dvomi, ko je prebrala tele vrstice v evangeliju sv. Marka:

»Tedaj pridejo njegova mati in njegovi bratje in ga zunaj stoječ dadó poklicati. Sedela je pa okoli njega množica, ko so mu rekli: 'Glej, tvoja mati in tvoji bratje so zunaj in te iščejo.' Odgovoril jim je: 'Kdo je moja mati in kdo so moji bratje?' In ozre se po tistih, ki so sedeli okoli njega, in pravi: 'Glejte moja mati in moji bratje! Kdor namreč spolni voljo božjo, ta mi je brat in sestra in mati.' (Mk 3, 31—35.)

Iz teh besed bi človek sklepal, da je imel Jezusa brate in da je Marija imela poleg Jezusa še druge otroke.

Da bo vprašanje še jasnejše, naj dodam to, kar piše sv. Matej v 13. poglavju od 53. do 57. vrstice:

»Prišel je v Nazaret in jih je učil v shodnici, da so strmeli in govorili: 'Odkod ima to modrost in te moči? Ali ni to tesarjev sin? Ali ni njegova mati Marija? In njegovi bratje, ali niso Jakob in Jožef in Simon in Juda? In njegove sestre, ali niso vse pri nas?'«

Naše sv. pismo pravi v razlagi: »Izraz 'bratje' pomeni tukaj bližnje sorodnike (bratrance) Jezusove. V sv. pismu se omenjajo štirje: Jožef in Simon, pa apostola Jakob mlajši in Juda Tadej. Bili so sinovi Jožefovega brata Alfeja (Kleopa) in Marije, ki se zaradi svaštva z Jožefom v sv. pismu imenuje sestra Matere Jezusove.«

To zares točno razlago naj samo nekoliko razširimo!

V aramejskem kakor tudi v hebrejskem jeziku, ki sta se v starih časih govorila v Sveti deželi, se pravi »brat« »ah«, oziroma »aha«. Ta beseda ne pomeni samo »brat« v pravem ali ožjem po-

menu, temveč tudi »polbrat« in »bližnji sorodnik«. Isto velja za besedo sestra. Odprimo sv. pismo stare zaveze in preberimo nekaj takih stavkov.

V prvi Mozesovi knjigi, 11. in 13. poglavju je zapisano: »Tare je imel sina Ab r a m a, Nahorja in Arana. Aran je imel sina L o t a... Abraham (Abram) je rekel Lotu: Prosim, naj ne bo prepira med menoj in teboj, med mojimi in tvojimi pastirji, zakaj b r a t a sva.«

In kasneje: »Ko je Abraham slišal, da je namreč njegov b r a t ujet, je zbral svojih 318 hlapcev in je podil sovražnike noter do Dana.«

Sv. pismo pravi Lotu Abrahamov »brat«, dasi je bil le njegov nečak. Vidi se, da beseda »brat« (»ah«) pomeni v hebrejskem »bližnji sorodnik«.

Jakob je bil nečak Labanov in je hotel dobiti njegovo hčer Rahelo za ženo. Prva Mozesova knjiga pravi: »Ko je Jakob ugledal Rahelo in zvedel, da je njegova sestrična in da so ovce L a b a n a, njegovega u j c a, je odvalil kamen, s katerim je bil vodnjak pokrit; in je Raheli povedal, da je b r a t njenega očeta in Rebekin sin. Ko je Laban slišal, da je prišel Jakob, sin n j e g o v e s e s t r e, mu je tekel naproti. Ko so dnevi enega meseca pretekli, mu je dejal: Ker si moj b r a t, mi boš mar zastonj služil (1 Moz. 29, 10-15).

Na drugem kraju pripoveduje sv. pismo (1 Kr. 23, 21. 22): »Sinova Moholijeva sta bila Eleazar in Keis. Umrli je Eleazar in ni imel sinov, ampak hčere; in vzeli so jih Keisovi sinovi, njih b r a t j e.«

V resnici niso bili njih b r a t j e, ampak b r a t r a n c i!

V 10. poglavju tretje Mozesove knjige stoji tole: »Nadab in Abin, Aronova sinova, sta darovala tuj ogenj pred Gospodom, kar jima je bilo prepovedano. In šinil je

ogenj od Gospoda in ju je požrl in umrla sta pred Gospodom. Mozes je pa poklical Misaela in Elisafana, sinova Oziela, Aronovega strica, in jima je rekel: »Idita in poberita svoja brata iz svetišča in ju nesita iz šotorišča!«

Nadab in Abin nista bila Misaelova in Elisafanova brata, ampak bratranca, in še to ne v najožjem pomenu besede. Vidi se, da ne hebrejski, ne aramejski jezik ni imel besede za našega »bratranca« in si je zato moral pomagati z »bratom«.

Celo brezverni raziskovalec sv. pisma Renan je nazadnje zavrnil tiste, ki mislijo, da je imel Jezus brate in sestre. V strupeni knjigi »Življenje Jezusovo« je še sam napadel Marijino devištvo. Deset let pozneje pa je zapisal: »Ali so bili ti 'Jezusovi bratje in sestre' tudi sinovi in hčere Marijine? To ni verjetno. Zakaj videti je, da so bili 'bratje' v resnici veliko starejši kot Jezus. Jezus pa je bil, kakor se vidi, prvorojenec svoje matere. Jezusa so v njegovi mladosti v Nazaretu označili z imenom 'Marijin sin'. To pa je bilo mogoče le, če je bil dolgo poznan kot edini sin vdove. Zakaj taka imena nastanejo le, če očeta ni več in če vdova nima drugega sina.«

Po pravici je pripomnil Renan, da so bile osebe, ki v evangeliju nosijo ime »bratje Gospodovi«, starejše ko Jezus. Vidimo namreč, da so mu nevoščljivi zaradi njegove priljubljenosti, da ga kritizirajo in mu dajejo nasvete. Nekega dne ga hočejo celo prijeti in odvesti, češ da se mu je zmešalo. Kdor pozna šege starega Vzhoda, takega ravnanja ne more prisojati bratom, ki bi bili pozneje rojeni. Toda če bi bili Gospodovi »bratje« sinovi Marijini, ne morejo biti starejši kakor Jezus, zakaj po sv. Mateju in Marku je bila Marija še devica, ko ga je spočela. O tem ni najmanjšega dvoma: Jezus je bil prvorojenec svoje matere (Alfred Durand).

V zadnjem »Bogoljubu« pa smo pod naslovom: Marijino vedno devištvo razložili, da beseda prvorojenec v evangeliju nikakor ne pomeni, da je prvorojencu sledil še drugo- ali tretjerojenec.

Okoli l. 375. je zaklical grški cerkveni pisatelj Epifanij takim, ki so Marijo grdili: »Kdo se je kdaj upal izreči ime sv. Marije, ne da bi bil takoj pristavil: Devica?«

Sv. Hieronim, ki je v tej stvari mojstrsko zavrnil krivoverca Helvidija, se je skliceval na to, da so prav tako kakor on verovali Ignacij, Polikarp, Irenej, Justin in mnogo drugih apostolskih mož. Če se je n. pr. Ignacij okoli l. 100. upal trditi, da

je bila Marija vedno devica, ko je vendar v evangeliju bral izraz »Jezusovi bratje«, je to dokaz, da ta vera ni bajka ali izmišljotina, ampak resnica. Pa to se vidi, da se takrat ob besedi »bratje« nihče ni spotikal, ker so jo vsi prav razumeli v duhu hebrejskega in aramejskega jezika.

Pomislek se je pojavil šele konec drugega stoletja. Takrat je pisatelj Hegezip o tej stvari povprašal v Palestini. Skoraj gotovo se je obrnil do potomcev »Jezusovih bratov«. Zapisal je v grškem jeziku: »Potem ko je bil Jakob Pravični pretrpel mučenstvo iz istega vzroka kakor Gospod, so postavili Simeona, sina njegovega ujca Kleopa, za jeruzalemskega škofa. Zanj so se soglasno odločili, zato, ker je bil drug bratranec Gospodov.«

Kakor smo v začetku videli, se pri sv. Mateju Simeon imenuje »brat« Gospodov. Bil je torej njegov bratranec, sin Kleopa, Jožefovega brata.

Ko Hegezip drugič govori o Jakobu, ga imenuje »brat« Gospodov, dasi ve, da je v resnici le bratranec, ker so kristjani »brat Jezusov« pravilno razumeli in se niso spotikali.

Recimo, da bi bila imela Marija in Jožef otroke. Potem je nerazumljivo, zakaj sv. pismo nikdar ne pravi: Otroci Jožefa in Marije, ali: Sinovi Jožefovi in Marijini, ampak prav vselej »bratje Jezusovi«. Tudi nikoli ne reče: Sinovi Marijini, ko na primer sv. Marko vedno pravi o Jezusu, da je Sin Marijin! Evangelij tudi nikoli katerega posameznega izmed »Jezusovih bratov« ne označi s pridevkom »Jezusov brat«.

Prvi kristjani so izraz »bratje« prav razumeli, kakor so prav razumeli evangeliste, ko so sv. Jožefa imenovali Jezusovega očeta n. pr. »Tvoj oče in Jaz sva te z žalostjo iskala.« Jožefu so dejali oče celo na isti strani, kjer so povedali, da ni bil v nobeni zvezi z njegovim spočetjem!

Prvi kristjani so bili tako globoko prepričani in točno poučeni v vednem devištvu Marijinem, da n. pr. sv. Marko prav nič ne pripoveduje o čudežnem rojstvu. Bilo je nepotrebno. Dosti je, da o Jezusu vedno pravi, da je Sin Marijin. To je čudovito skrajšan evangelij Marijinega devištva.

Prav tako ne čuti potrebe o tem govoriti zadnji evangelist sv. Janez. Le to mimogredé pove, da se ni rodil »iz volje moža«. Tako malo se boji, da bi pri svojih bravcih zbudil dvom, da Jezusa ponovno imenuje sina Jožefovega; takrat namreč,

ko pripoveduje, kako so drugi govorili o Gospodu, a niti z besedico ne popravlja, ker se mu ne zdi potrebno. N. pr. Filip pravi Natanaelu: »Njega, o katerem so pisali Mozes v postavi in preroki, smo našli: «Jezusa, sina Jožefovega (1, 45)«. Ali (6, 41. 42): »Godrnjali pa so Judje nad njim: »Ali ni to Jezus, sin Jožefov, čigar očeta in mater poznamo?«

A dejal bi kdo: Vendar je malo čudno, da se imenujejo Jezusovi »bratje« dvakrat skupaj z Marijo, kakor da bi z njo stanovali pod isto streho. Prav to je tudi res. Po smrti sv. Jožefa, posebno pa potem, ko je bil Jezus odšel iz Nazareta in pričel javno delovati, je Marija brzkone stanovala v isti hiši kakor njeni najbližji sorodniki. Prav lahko pa tudi, da se je to skupno življenje začelo že prej. Tako so mislili mnogi starejši pisatelji.

Ko evangelisti popisujejo Jezusova otroška leta, se jasno vidi, da je v nazareški Sveti družini samo en otrok. Preberite n. pr. samo zgodbo dvanajstletnega

Jezusa v templju, pa vidite, da ta družina šteje samo tri člane!

In ko Jezus umira na križu, izroča svojo mater sv. Janezu. Kako je to mogoče, če ima prave brate? Ali so morda ničvredni? Kako, če sta pa dva izmed njih, Jakob in Juda, apostola, Simon pa poznejši kandidat za jeruzalemskega škofa. Imeti tako odlične brate, pa izročiti svojo mater tujemu človeku? Po pravici pravi protestant Hengstenberg, da bi bilo to naravnost krivično!

Preberite in premislite še enkrat to, kar je prinesel zadnji »Bogoljub« pod naslovom: Marijino vedno devištvo, potem Vas bo izraz Jezusovi bratje tako malo motil, kakor ni begal prvih kristjanov.

Spet si bomo poklicali v spomin besede sv. Avgušтина, ki pravi v razlagi evangelija sv. Janeza: »Sv. pismo je treba razumeti tako, kakor sv. pismo govori. Kdor ne zna njegovega jezika, se bega in pravi: Odkod so Gospodu bratje? Je li Devica še rodila? — Kaj še!« J. Š.

---

## Kraljica svetega rožnega venca

*Ko sonce pomladno oživlja,  
toploto razgrinja in svit,  
Tvoj venec, prečista Devica,  
iz belih je šmarnic povit.*

*Visoko že spenja se sonce  
in vroč mu poletni je žar:  
zdaj s cvetjem odete gredice  
poklonijo lilij Ti v dar.*

*V jeseni najlepši Ti venec  
oktobrski dnevi pleto:  
iz rož čudovitih nabran je,  
ki leto in dan Ti cveto.*

*Ta venec oznanja Ti radost  
in Tvojega Sina mladost,  
pa strašno Njegovo trpljenje  
in Tvojo najglobbo bridkost.*

*Obenem te rože skrivnostne  
še Jezusu krono krase,  
v nebesih ob Tvojem prestolu  
pa trajno prijetno dehte.*

---

## Častna straža Marijina

Letos je trideset let, odkar se je vpeljala pri Slovencih Družba vednega rožnega venca. Vpeljala se je po »Bogoljubu« v spomin prikazovanja lurske Matere Božje.

Leta 1908. smo namreč obhajali 50 letnico prikazovanja Brezmadežne v Lurdu. Marijo je videla deklica Bernardka, da je imela ob roki rožni venec. Njena izvoljenka, sedaj sveta Bernardka, je opravljala molitev rožnega ven-

ca. V šoli Kraljice sv. rožnega venca je postala svetnica. Pojdimo tudi mi v to Marijino šolo!

Imamo več bratovščin ali družb te molitve. Prvotna je dominikanska bratovščina, ki naroča moliti vsak teden vse tri dele rožnega venca. Obdarovana je z mnogimi duhovnimi dobrotami in odpustki, ki so podeljeni njenim članom. Za družbenike se opravi veliko svetih maš; je torej tudi nekaka mašna družba. De-

ležni so dobrih del in zasluženja vsega dominikanskega reda in članov te bratovščine. Tu imamo nekaj krščanskih duhovni komunistem. Vsak član je kakor akcionar pri bogati duhovni družbi. Člani so v posebnem varstvu Matere božje v življenju, ob smrti in še po smrti.

Verni katoličani večinoma opravljajo molitev rožnega venca večkrat v tednu, nekateri vsak dan. Koliko več bi imeli dobička na molitvi, ako bi bili vpisani v bratovščini rožnega venca. Nekateri se bojijo vpisati, češ da ne bi grešili, ako bi ne mogli kdaj moliti. Taki naj vedo, da bratovščine ne vežejo pod grehom. Če kdaj ne bi mogli opraviti bratovske molitve, molijo pa drugi zanje.

Naj bi se ta lepa družba zopet vpeljala po vseh župnijah. Ko so sčasoma začeli to prelepo Marijino molitev opuščati, se je poživila gorečnost na ta način, da je vsaj 15 oseb odmolilo vsak teden vse tri dele rožnega venca. Tako se moli pri družbi živega rožnega venca. To je bila nekako prehodna doba te molitve, nekaka začetna šola. Sedaj, ko je rožni venec zopet v polni veljavi in časti, lahko opustimo to šolo in stopimo na vseučilišče dominikanske družbe.

Pred nekaj leti se je vpeljalo v ljubljanski in lavantinski škofiji enodnevno češčenje sv. Rešnjega Telesa. Čas molitve napoveduje tudi »Bogoljub«. Kaj, če bi imeli obenem tudi celonočno češčenje. To bi bilo primerno, saj je Jezus med nami ne samo podnevi, ampak tudi celo noč. Ponočno češčenje je vpeljano sem tjer tja samo za moške n. pr. v ljubljanski stolnici pred vsakim prvim petkom, in za posebne slovesnosti, kot so bili zadnji evharistični kongresi.

Tako celonočno češčenje imajo nekaj let ob romarskem shodu na Planinski gori v Studenem in se je dobro obneslo. Celo noč se vrsti molitev in petje. Sv. maša in sv. obhajilo je bilo že ob pol ene ponoči. Polnočna sveta maša posebno vleče in obdrži ponočni čas častilce čuječe.

Temu celodnevnu češčenju je podobna celodnevna molitev sv. rožnega venca. To je tem laglje, ker se to dá storiti na vsakem kraju, tudi doma. Tako je nastala družba vednega rožnega venca ali ura rožnega venca imenovana tudi častna

straža Marijina. Zbere se 24 članov, kolikor ima dan ur. Vsi skupaj se imenujejo venec, ki ima svojega voditelja. Ta razdeli vse molitve in skrbi, da ostanejo venci vedno živi ali delavni. Ako imajo odlične osebe svoje dnevne in nočne straže, zakaj bi jih ne imela tudi Jezus in Marija?

Ob 50 letnici prikazovanja Marije v Lurdu smo v »Bogoljubu« povabili Marijine častilce, da se priglasijo za to novo združenje. Odzvalo se je toliko članov, da smo ga lahko ustanovili. Razvrstili so se venci, dobili so sprejemnice in pravila, ki so povzeta iz molitvenika »Sv. Rožnega venca« Družbe svetega Mohorja l. 1857. (Te tiskovine namerava vodstvo poslati vsem krajem, kjer je bila »častna straža Marijina« že vpeljana. — Pis.)

Ta družba ima dvojne člane: eni molijo mesečno po eno uro, drugi (in to večinoma) po enkrat na leto po eno uro. Zastopane so vse slovenske škofije. Največ jih je v ljubljanski; v celovski je 10 vencev, v lavantinski 11 vencev, v goriški 2 mesečna venca, v tržaški 16 vencev. Članov je, kolikor je ur v letu: 8700, potem še 14 vencev, t. j. 236 članov in 3 mesečni: 72 udov. Ako bi bili vsi delavni, bi bila to lepa Marijina armada: 8968 Marijinih vojakov.

Je še neka družba ljubiteljev sv. rožnega venca: imenuje se »Družba zlatih rož« v Makolah na Štajerskem. Deležniki odmolijo vsak dan vse tri dele.

To je organizirano češčenje rožnovenske Matere božje. Koliko se pa drugače pospešuje in opravlja ta lepa molitev, je znano le Bogu.

\*

Opazuje se, da se jih tu in tam prav mnogo vpiše v rožnovenske družbe, pa jih tudi ni malo, ki opuščajo dolžnosti, tako da jih navadno malo vztraja do konca. Treba je zato skrbeti, da se družba ohrani vedno živa, delovna; treba je umrle ali odstopivše nadomestiti z novimi člani. Za to skrbi voditelj vencev; od njega je vse odvisno.

Lep je namen celodnevne češčenja svetega Rešnjega Telesa in ure rožnega venca ali častne straže Marijine. Če kdaj, potrebujemo molitve naše dni. Vzemimo v roko rožni venec, to Marijino orožje, da bomo z njeno pomočjo premagovali vse sovražnike vere.

Dominik Janež.

## Iskre

»Svet je prepoln samoljubja, sebičnosti, samopašnosti. Pa se tega še zavedamo ne dosti. Ne čutimo dosti, da to ni prav, da ni krščansko. Večina skrbi le zase; če imajo drugi kaj jesti in obleči ali ne, to mnogih ne briga... To ni krščansko!«

»Ljubezen do bližnjega — to je krščanstvo... Ali ni naša vera res lepa? Kdo ne želi

biti ljubljene? Ljubezen v življenju je, kar sonce v naravi. Brez sonca — smrti; s soncem vse oživi, ozeleni, vzcveti, sadove rodi. Ljubezen vse oblaži, nasprotstva izravna, pravico deli, krivico mori, rane celi, žalostne tolaži, lačne nasičuje, vse osrečuje. Glejte, kakšno življenje bi bilo na zemlji, če bi krščanstvo v polni meri vladalo!«

# Lurška.

Zmerno (♩ = 75).

(Za mešani zbor ali ljudsko petje.)

Harm. Fr. Blažič.

Sopran in Alt\*.

1. Zvo - no - vi zvo - ni - jo, prav mi - lo po - jo, ča - sti - jo pre-

Zbor  
bla - že - no lur - ško Go - spo O zdra - va, zdra - va, lur - ška Go-

spa, o zdra - va, zdra - va, lur - ška Go - spa! O - spa!

- |  |   |
|--|---|
| <p>2. Oziraj se, lurška Marija, na nas, veselo prepevamo tebi na glas.<br/>O zdrava . . .</p> <p>3. Obleka ti bela obdaja telo, spočetje brezmadežno znači lepo.<br/>O zdrava . . .</p> <p>4. Na glavi ti krona nebeška miglja, Marija, Kraljica si zemlje, neba.<br/>O zdrava . . .</p> <p>5. V nebo se ozirajo tvoje oči, po Bogu naj vsako srce hrepeni.<br/>O zdrava . . .</p> <p>6. K molitvi so sklenjene tvoje roke, ti Jezusa prosiš za naše dolge.<br/>O zdrava . . .</p> <p>7. In rožni ti venec ovija roko, še nam daj moliti ga vselej lepo.<br/>O zdrava . . .</p> <p>8. Obleko ti veže spokornostni pas, na ostro pokoro spominja naj nas.<br/>O zdrava . . .</p> <p>9. Na nogah rdeča te roža krasi, Marija, najlepša cvetlica si ti.<br/>O zdrava . . .</p> <p>10. Brezmadežno, Mati, je tvoje srce in milostno bije za grešnike vse.<br/>O zdrava . . .</p> | <p>11. Pripravljena vedno si, Mati, zares, v tolažbo k otrokom hiteti z nebes.<br/>O zdrava . . .</p> <p>12. Pregreha se širi po zemlji okrog, po tebi, Marija, bo rešil nas Bog.<br/>O zdrava . . .</p> <p>13. Ljudje zapuščení, te prosimo mi, obriši, Marija, nam solzne oči.<br/>O zdrava . . .</p> <p>14. Obupnosti sila teži nam srce, ti, lurška Marija, podaj nam roke.<br/>O zdrava . . .</p> <p>15. V srce nam zasadi nedolžnosti cvet, da ne pogubi nas okuženi svet.<br/>O zdrava . . .</p> <p>16. Naj duša v ljubezni krščanski gori in tebe, Devica, na veke časti.<br/>O zdrava . . .</p> <p>17. Po stezi pokore nas vodi zvesto, da pridemo k tebi gor v sveto nebo.<br/>O zdrava . . .</p> <p>18. Pomagaj nam, Mati, v nevarnosti zdaj, ob smrti popeljí vse v sveti nas raj.<br/>O zdrava . . .</p> |
|--|---|

Kadar ni mogoče peti vseh kitic, naj se poje samo prve štiri in zadnja.

\* Če poje to pesem ljudstvo, 1. glas nikakor ne sme peti v tercah nad sopranovo melodijo!

# Še ena o Budimpešti

»Bogoljub« Vam je že v predzadnji številki primerno in spodobno opisal svetovni Evhariistični kongres v Budimpešti.

Pa bi morda vendar hoteli o Budimpešti še slišati kaj spodbudnega, da ne izgubite poguma, ko berete poročila o povodnji slabega, ki se vali po širnem svetu. Zares grozno je, kako svet od Boga odpada, kako mu hrbet obrača, kako mu je celo vojno napovedal! Strmite nebesa in zemlja vleci na ušesa! Stvar vodi vojno proti Stvarniku; ga hoče odriniti, da, zatreti. Po raznih deželah se bije boj zoper Boga in njegovo kraljestvo na razne načine — toda z veliko silovitostjo.

Ko to slišite, bi skoro postali malodušni. Kaj bo vse vere konec, ali kali? Ali je je samó še pri nas nekaj, drugod pa bore malo?

Tak sklep bi bil pa napačen. Če hočemo imeti pravo sodbo, moramo vedeti, da je na svetu poleg mnogo huđeega vendar tudi še veliko dobrega. Zato vam jaz večkrat povem, kaj sem po drugih deželah lepega videl. Prvič v tolažbo, da bi ne omahovali; drugič pa tudi v spodbudo, da bi posnemali. O, marsikaj lepega in spodbudnega vidi človek med drugimi narodi: med Nemci, Holandci, Irci, pa tudi med Francozi, Italijani, Španci in Američani. Lani nas je kongres Krista-Kralja vodil na Poljsko in smo tam gori občudovali globoko pobožnost poljskega ljudstva.

Letos pa je prišla na vrsto Madžarska. Kako — ali je tudi na Madžarskem kaj lepega in dobrega?

Vrzimo najprej pogled na glavno mesto Madžarske, Budimpešto! Budimpešta je najlepše mesto, kar sem jih videl; eno najlepših, če ne najlepše na svetu, vsaj v Evropi. Dunaj je že lep, Rim tudi; Berlin in Pariz sta velika, a lepote nimata posebne. Mesto, ki leži čisto na ravnini, ne more imeti posebne lepote. Ulice in trgi sami ne delajo mesta. V Budimpešti pa mogočna Donava reže mesto v dve polovici; preko Donave vodi sedem orjaških mostov, ki se veličastno spenjajo čez njo. Najkrasnejši je Elizabetin most, ki nima nobene podstave v široki Donavi; štirje stebri na konceh, veliki kakor kaki zvoniki, ga nosijo. Tak je, da bi ga kar gledal in občudoval. Nad Donavo se vzpenja na desni strani prostran grič, na griču pa mogočno stoji kraljevi grad, ki mu ga ni para ne na Dunaju, ne v kakem drugem mestu. Kakor tudi parlament (državna zbornica) v Budimpešti nima para nikjer v Evropi.

A zunanje lice mesta za nas ni glavno. V »Bogoljubu« nas zanima predvsem, kako

je v Budimpešti in na Madžarskem s krščanstvom. In na to lahko mirno odgovorimo: Madžarsko ljudstvo ni slabo; preprosto je in verno. Na stotisoče tega ljudstva je bilo na kongresu v Budimpešti; preprosto se nosijo; niso še toliko spačeni od moderne kulture — in zato so verni.

Pa Budimpešta sama? Pred več desetletji tam ni bilo najbolje. Judje so imeli veliko besedo, liberalci in svobodomisleci so gospodarili. Toda v nekaj desetletjih, posebno po vojni, se je zelo spremenilo. In sicer spremenilo ne na slabše — kakor se večinoma rado obrača — ampak na boljše. Kolikor nam znano, se v zadnjem času versko življenje ni nikjer toliko dvignilo kakor na Madžarskem in v Budimpešti. Zdaj je Budimpešta v primeri s tem, kakor so danes mesta sploh, dobro verno mesto. Eno najboljših, O tem se lahko prepriča vsak, kdor je en dan tam. Cerkvá je v mestu veliko in lepo obiskovane so, tudi ob delavnikih. In kdo vidi v Ljubljani, da bi se moški v tramvaju, kadar vozi mimo cerkve, prekrizali? V mogočni Budimpešti to vidite. Tudi spoštovanje do duhovnikov — in to je vedno znamenje dobre vere — je v Budimpešti večje kakor marsikje drugod. Verni ljudje duhovnika spoštljivo pozdravljajo. Ko smo gledali nočno procesijo po Donavi, so me gledalci, ki so stali spredaj, povabili naprej in mi odstopili najboljši prostor. In tako še večkrat.

Pa kako so se Madžari pripravljali na svoj kongres! Skrbeli so, bolj kakor pri nas, da bi bili sadovi kongresa kar najbolj izdatni in trajni. Imeli so po deželi in po mestu v teku vsega leta (kar je »Bogoljub« večkrat omenjal) nešteto duhovnih vaj in evharističnih tridnevnic s skupnimi sv. obhajili. In sicer v mestu za vse različne stanove, za vsakega posebej: za mestne stražnike, za vojake, za uradnike, za odvetnike, za zdravnike, za poslance itd. Že pred osmimi leti, ko sem bil v Budimpešti, sem slišal, da je 30 državnih poslancev delalo skupne duhovne vaje. In ministri! Večina ministrov se je udeležila kongresa in več ministrov je imelo na kongresu govore. Torej morajo biti dobri, vneti kristjani. Med njimi najboljši: ministrski predsednik sam.

No vidite, da je po svetu še marsikaj dobrega in lepega! Marsikje, kjer mi še nič vedeli nismo. Madžarska nam služi danes lahko za zgled. V pripravljalnem odboru za kongres so mi rekli: Ko bi tudi



kongresa ne bilo; samo s tem, kar se je s pripravo nanj zgodilo dobrega, smo lahko zadovoljni.

### Zdaj pa še ena o Ljubljani.

Kaj imata pa Budimpešta in Ljubljana med seboj opraviti? O, že imata nekaj! V Budimpešti na kongresu se je na zadnjem slovesnem shodu razglasilo, da bo prihodnji kongres Krista-Kralja leta 1939 v Ljubljani. Nekateri so že tam izrazili svoje veselje nad tem in obljubili, da na kongres pridejo. Najbolj z veseljem pozdraviti bi smeli to sporočilo tam, kjer se bo kongres vršil. Sicer bo dalo to dela, kajti na pripravi je veliko ležeče, skoro vse, kakor smo videli v Budimpešti.

Za začetek teh priprav je bil sklican 4. septembra 1938 na Rožniku pri Ljubljani tabor bojevnikov Kristusa Kralja. Ob devetih je bila sv. maša s pridigo, popoldne pa zborovanje.

Koliko je zdaj četnikov Kristusovih? V »Bogoljubu« so bila tiskana pravila teh »vitezov in četnikov«. Ste jih brali? In kaj ste rekli? Menda tako kakor nekda Judje: »Trda

je ta beseda, kdo je more poslušati!« Kaj menite, če bi komunisti povabili svoje pristaše, naj se priglasijo tisti, ki se hočejo posebno odlikovati v boju zoper Kristusa, ali bi se jih priglasila samo kopica?! In vendar pravi sv. oče v enem zadnjih svojih pisem: »Prišli smo v take čase, v katerih morejo dobiti zmagó samó junaki.« Če bo pa junakov Kristusovih tako malo, kako moremo zmagati? Ali je potem čudno, če zmagujejo nasprotniki? Če naša stvar v svetu tako slabo stoji? Če brezverstvo v svetu narašča od dne do dne, da je groza?! Nikar se ne čudite — saj drugače biti ne more! Pri nasprotnikih božjih pogum, navdušenje, požrtvovalnost, napadalnost brez primere — pri nas boječnost, mlačnost, zapanost, kljub temu, da nam hiša tako rekoč nad glavo gori in se svet pred našimi očmi pogreza v brezverstvo!

Pa nam vendar ne omahuje pogum! Med viteze in četnike Kristusove se bo na vabilo zlasti med tretjeredniki in s posebnimi letaki brez dvoma priglasilo večje število vernikov, ki so pripravljene za svojega Boga tudi nekaj žrtvovati.

---

## Kakor rosna kapljica . . .

*Na listu drobnem vrh prepada —  
kristalna kapljica trepeče;  
trenutke bežne mirne sreče  
podaljšala tako bi rada.*

*A piš od daleč že prihaja.  
Zdaj listič kakor živ se zvije  
in v sredi svetlo kapljo skrrije,  
da lice sveže mu pomlaja.*

*Glej tu podobo duše moje!  
Odprta burji vseh skušnjav je;  
boji se za življenje svoje.*

*Dejanska milost ji pomaga:  
zdaj um zdaj voljo oblikuje,  
da v boju silnem ne omaga.*

*Angela Kerin.*

---

## Kaj menite

### 10. »Vse vem.«

Kračmanov je s svojo modrostjo utihnil. Tega seveda ni hotel priznati, da je zmagan. Pač pa je izjavil, da se s takimi bedaki ne bo zgovarjal, škoda zanje njegovega jezika, ki ga drugod veliko bolj potrebuje. Tako človek lepše pride iz boja. Zato je pa druge iz svoje šole pošiljal v ogenj in v žerjavico. Sam je samo od daleč stal in pihal, da bi njegova modrost ne ugasnila. Kuril ni več, pač pa drva podkladal, da ogenj njegove učenosti ni zatemnel. Če so pa njegovi slabo naleteli, je imel

pravico govoriti, da pač njega ni bilo zraven; če bi bil on zraven, bi bil že pokazal svojim nasprotnikom. Tako bi jih bil ugnal v kozji rog, da bi bili še eno leto pomnili, kdaj so se spustili v boj s Kračmanovim Jakom. Je že tako, da je vedno bolje biti v rezervi kakor pa na fronti . . .

Tominčev Tone je bil njegov veren prijatelj. Zato je to pot on šel v boj s svojega uma bistrim mečem in posegel v fantovsko debato na polju našega nedeljskega boja.

»Vse vem,« se je ponašal s svojo veliko učenostjo; »zakaj bi pa hodil poslušat tisti

večni dolgčas našega kaplana. Saj nam nikoli ne pove nič novega!»

»Nič novega! Tone, ali misliš« — je dejal Tomažinov — »da boš v cerkvi med mašo ali med pridigo samo novice poslušal? Te ti bo povedal vsak časopis. Kar kupi ga, seveda ne takega, ki ima za mašo in pridigo le preziranje.«

»Ne, za novice mi ni. Toda, fantje, ali se nismo vsega tega že davno učili?«

»Pa že tudi davno pozabili... Če ne greš s sodom vsak dan po vodo, se ti bo posoda posušila.«

»Misliš, da sem tako prazne glave kakor ti?«

»Tega ravno ne mislim.« je dejal Tomažinov; »vem pa, da se tudi naš gospod kaplan še vedno, leto za letom uči, čeprav več ve in zna kakor mi vsi skupaj.«

»Ha, fantje! Ali ste slišali? Kaplan se še leto za letom uči. Torej nič ne zna! In tak človek naj bi mene učil!«

»Ti moraš tudi vsak dan delati, če ne, boš vse pozabil. Ali mar ni tako?«

»Delati, da! Nič ne rečem! Ali učiti se! Kar znam, to znam. Več pa ne morem znati.«

»Čakaj no, če res toliko znaš, kar naštej mi sedajle hitro deset božjih zapovedi!«

»Hahaha! Kadar jih hočeš. Če treba tudi opolnoči.«

»Ne! Kar sedajle mi povej.«

»Saj nisem neumen.«

»Tega tudi nisem rekel. Samo to vem, da mi jih ne znaš sedajle naštet.«

»Bomo precej videli! Kar poslušaj! Prva, da je Bog...«

»Ne boš kaše pihal, Tone, danes že ne!«

»Aaaaaa, je že res! Pa zmoti se lahko vsak, ali ne?«

»Čisto lahko. In ti si se sedaj. To vsi radi priznamo. Radoveden pa sem, če boš sedaj pravo zadel?«

»Zakaj bi pa ne! Kar poslušaj, kako Tone ve in zna! Verujem v Boga Očeta vsemočnega Stvarnika...«

»Ne bo nič, Tone, ne bo nič!«

»Kdo pravi, da ne? Morebiti jih pa ti ne znaš.«

»No, še enkrat poslušaj! Verujem v Boga Očeta...«

»Tone, še ne bo nič.«

»No, pa jih ti naštej, ki vse veš in znaš.«

»Veruj v enega Boga, se glasi prva.«

»Vidiš, saj res! Pa misliš, da jih jaz nisem znal? Pa še kako dobro! Samo povedati ti jih nisem hotel, ker sem te skušal.«

»Česa mi ne poveš!«

»No, pa pustimo to! Pa mi raje to povej, zakaj bi moral jaz ravno našega kaplana poslušati? Več sem že jaz sveta videl kot on,

več sem že na svetu prestal kot vsi kaplani, kar jih je kdaj pri nas služilo in naš kruh jedlo.«

»Najprej to: Kdo ti pravi, da moraš kaplana poslušati! Povej mi, kako je bilo zadnjič — štirinajst dni je menda od tega, — ko si v Ljubljani poslušal obsodbo nekaterih svojih zancev in morebiti celo svojih prijateljev. Ali veš, kdo jih je sodil?«

»Kdo? Sodnik vendar! Ali si jih ti? Ali sem jih jaz?«

»Sodnik. Prav imaš. Pa zakaj ravno sodnik, ki je človek, kakor sva ti in jaz. Samo malo več je hodil v šolo kakor midva. Pa je naš zdravnik tudi hodil v šolo in vendar jih ni sodil.«

»Hm! Kako me smešno izprašuješ! Ali je mar sodnik sodil sam v svojem imenu? Ali mar nisi slišal: V imenu Njegovega Veličanstva kralja?«

»Dobro odgovarjaš. Bolje bi ne mogel. Sodnik sam v svojem imenu nikogar ne obsodi. Kdo ga bo pa poslušal! Kraljevo ime dá njegovi obsodbi in njegovim besedam pravo veljavo.«

»Rad bi vedel, zakaj mi to pripoveduješ?«

»Koj ti bom povedal. Vidiš, ti se jeziš, zakaj bi moral ravno domačega kaplana poslušati. Mlad je še, praviš; prestal si na svetu ti že tudi dosti več kot on, starejših mož in fantov imamo pri nas tudi več, torej...«

»Zelo sem radoveden, kaj mi bo torej povedal?«

»No, torej poslušaj! Če bi naš gospod kaplan med nami govoril samo v svojem imenu, bi njegova beseda ne pomenila dosti. Ne rečem in ne trdim, da bi ne pomenila nič. Dosti bi ne pomenila. Ampak on in vsi naši duhovniki nam govorijo in nas uče v imenu Cerkve božje in Kristusove. Beseda sv. Cerkve, ki je obenem beseda Kristusova, daje njihovim besedam moč in veljavo.«

»Govoriš, kakor bi bil doktor Sv. pisma.«

»Tudi če nisem, me vseeno poslušaj!«

»Saj te bom. Sem le radoveden, kaj boš skuhal.«

»Samo tole ti bom še povedal: Vidiš, Kristus ni dejal, da naj v zadevah svete vere in sv. katoliške Cerkve poslušamo tiste, ki so starejši kakor mi, ali tiste, ki so že več prestali na svetu kot mi, ali tiste, ki so bogatejši od nas, ampak tiste, ki so od njega oziroma od njegovih naslednikov k nam poslani, da nas v Kristusovem imenu uče in nam njegovo resnico oznanjujejo, tiste poslušajmo. Tako vsaj vemo, ko ga naj poslušamo. Tistega, ki pride k nam kot poslanec sv. Cerkve. To poslanstvo nam zadostuje. Če bomo gledali samo na tiste, ki so starejši od nas, na tiste, ki so že več

prestali kot mi, kdaj in kje bomo pa našli pot do resnice . . . »

»Tako?«

»Tako mislim, da.«

Tone je odšel poročat svojemu učitelju. Povedal mu je, da ga je Tomažinov skoraj pre-

pričal, da mora biti res tako, kakor mu je govoril.

Kračmanov je samo nekaj zamrmral.

Trma je trma. Za vero je pa potrebna bolj milost božja kot trma in vsa učenost. . . Milost, milost, milost . . . J. Langerholz.

## Cerkev na Mirni gori

Najvišji hrib v Beli Krajini in tudi najlepša razgledna točka je Mirna gora nad Planino pri Črnomlju s svojo cerkvijo sv. Frančiška Ksav., saj ima 1048 m nadmorske višine. Prelep je razgled s te gore, ker se ne vidi samo večina Bele Krajine, ampak tudi proti Zagrebu in daleč po Hrvaškem in proti Bosni. Zato so pa tudi že od nekdaj radi zahajali sem gori Belokranjci in Kočevarji. Odkar je pa črnomeljska podružnica SPD sezidala na njej planinski dom, je obiskovalcev, zlasti Hrvatov, še več. Ta gora se prvotno ni imenovala Mirna gora, ampak Mašenik, kakor sem pisal o tem že v »Slovincu« l. 1930 z dne 9. julija, št. 154 v spisku: Belokr. kotichek: Sv. Frančišek ali »Mirna gora« nad Črnomljem = Mašenik. Stari Belokranjci pred 50 in več leti so rabili le to ime, kar vem iz lastne skušnje in sem to ime našel zapisano tudi v župnijskih maticah, n. pr.: Na Mašeniku je zapal sneg. Ta izraz so pa rabili, preden je bila sezidana na gori cerkev. Potem pa so začeli govoriti le: Pri sv. Frančisku. Zadnje ime »Mirna gora« je pa nastalo še pozneje. Ko so sezidali cerkev sv. Frančiška — tako pove ustno izročilo — ni več toča pustošila po teh krajih, v tem ko je prej 7 let zaporedoma pobila. Nastal je mir pred točo, odtod: Mirna gora. Sv. Frančišek je namreč poseben varuh proti nevihtam.

Kdaj je bila zidana cerkev sv. Frančiška? Sedanja cerkev ni prvotna, ampak že druga; zidana je bila l. 1838. Prva cerkev pa morda že v 17. stoletju, bolj verjetno pa v začetku 18. stoletja. To sklepam po Iv. Steklasovi knjigi »Zgodovina župnije St. Rupert na Dolenjskem,« kjer omenja pisatelj na str. 189—190 (pri popisu cerkve sv. Frančiška Ksav. na Straži pri Gornjem gradu na Štajerskem, ki so jo zidali v l. 1721—1728, in pri cerkvi istega svetnika na Veseli gori pri St. Rupertu, ki so jo zidali l. 1723—1735), »da so takrat sv. Frančiška Ksav. tudi po naših krajih že močno častili kot zaščitnika v smrtnem boju in ob nevihtah«. Posebno pa sklepam to tudi še iz dvojnega kronograma na stari podobici sv. Frančiška Ksav., ki dasta letnici 1743 in 1744.

Naj opišem to staro podobico, ki se pa — žal — ne da reproducirati, malo natanč-

neje. Pod svetnikovo sliko je gora s cerkvijo sv. Frančiška; tik pod cerkvijo je malo splotje, gotovo nekdanje stanovanje za duhovnika. Na vznožju pa je planinska, sedaj župnijska cerkev. Iz Planine vodi pot proti cerkvi sv. Frančiška. Tu se opazi procesija, ki se vije proti vrhu. Razen te se vidita še drugi dve poti proti vrhni cerkvi. Posebnost te slike je v tem, da je v sredi gorskega pobočja zemeljska odprtina, ki iz nje zija zmaj in bruha proti cerkvi iz svojega žrela dim ali meglo, znamenje hude ure. Na desni in levi strani cerkve pa švigajo iz oblakov strele, kar nam vse svedoči, da je sv. Frančišek poseben varih zoper strelo, točo in nevihte.

Nad goro pa je v okviru slika umirajočega sv. Frančiška, ki leži na zemlji ob morskem obrežju. Na morju plava barka. Umirajočega svetnika obdajajo angeli. Iz ust mu prihaja vzdihljaj, zapisan v nemškem jeziku:



Kip sv. Terezije D. J. v Lizijé-ju



» Sv. Luka evangelist  
Veliki oltar stolnice v Krki

»O Jesu und Maria, stehet mir bei!« Na levici svetnikovi leži odprta knjiga, v kateri se bere besede: »Am — plius Domi — ne — Am — plius.« »Se bolj, Gospod, še bolj.« Menda je prosil, naj mu Bog še poveča trpljenje. Okrog slike v okvirju pa je prošnja s kronogramom: S. Francisce Xaveri, exaudi me et servos tuos. — S. Franciscus Xaverius adversus aeris tempestates patronus, ora pro nobis. (Sv. Frančišek, usliši mene in svoje služabnike! — Sv. Frančišek, zaščitnik ob hudi uri, prosi za nas!)

To staro podobico je dal župnijski urad planinski l. 1889 po starem klišeju ponarediti, na hrbtini strani pa natisniti v slovenskem in nemškem jeziku tele pripombe in podatke:

Romarska cerkev sv. Frančiška je bila posebno do leta 1790., ko je duhovnik še stanoval na gori, mnogo obiskana. Ne samo iz domače župnije, temveč tudi iz župnij Črmošnjice in Poljane je bilo tu veliko otrok krščenih. (Leta 1766. 51 krstov.) Tudi k poroki so hodili iz teh župnij v cerkev na Mirni gori.

(Leta 1741: 11 porok.) Navadno sta bila nastavljena dva duhovnika.

Okoličani Črnomlja imajo še danes poljsko mašo tam gori. Od Starega loga — šest ur daleč — prihajajo vsako leto romarji na praznik svetih angelov.

Sv. maša se daruje redno trikrat na leto: četrto nedeljo po veliki noči, o godu sv. Aleksa, najbližjo nedeljo sredi julija in na angelsko nedeljo začetek septembra.

O sedanji cerkvi poroča župnik Ivan Jenko še tole: Cerkev je znotraj 22.75 m dolga, v prezbitერიju 6.40 m, v ladji 10m široka in 6 m visoka. Zvonik je visok 20 m. Krita je s skodlami. V velikem oltarju je slika in v niši kip sv. Frančišša z angelom ob glavi in ob nogah. Oltar sv. angelov varuhov na listni strani je bil napravljen leta 1874., ker je prejšnjega strela razbila in uničila. Na evangelijski strani pa je oltar žalostne Matere božje. Križev pot je starinski, slikan na steklo. V zvoniku samuje en sam zvon, ker je dva vojska vzela. Ta je iz leta 1757. in ima tri podobe: Kristus na križu, Marijino kronanje in sveti Frančišek Ksav. Napis: Opus Joseppe Antonii Samassa Labaci St. Francisce Xaveri, exaudi me et servos tuos — Gloria sit tibi Deo Patri et Filio et Spiritui Sancto, sit pius Xaverius. V premeru ima 68 cm.

Danes se še vidijo razvaline cerkvene in duhovniške hiše. V starih časih, ko je bilo gori »žegnanje«, so prinašali ljudje s seboj volno, domače platno, pšenico, rž, fižol itd., kar so med seboj menjavali. Niso prodajali za denar, ampak dajali blago za blago.

Danes imajo k sv. Frančišku še zaobljubljene maše in procesije: Črnomelj, Petrova vas (župnija Črnomelj) in Semič. »Žegnanje« je trikrat. Služba božja je na Mirni gori v slovenskem in — zaradi Kočevarjev — v nemškem jeziku.

J. Šašelj.

## Iskra

Najbolj zanimivo v vsem pripovedovanju iz preobrnjenca Alfonza Kauerja v Inomostu (Glej knjižico: »Bodi luč — javna izpoved bivšega brezbožnika«) je pripovedovanje o tem, kako se mora brezverec, če kaj misli, boriti za svojo nevero...; kako dvomi v svojem »prepričanju!... Ko mu vendar zdrava pamet govori, da življenje brez vere, brez vsakega cilja, nima nobenega smisla.

Iz knjižice »Bodi luč«.

# Skrivnostni klobuk

Neapeljska novela. Nemški napisal Hermann Frenken. — Prevedel in priredil Janko Moder. (Dalje.)

Že naslednji trenutek pa se je premislil.

Počemu le vabi Lenoro in strica v ta pekel? Saj sam nima nobene mirne ure, kaj ure, saj niti trenutka ne doživi, v katerem bi se lahko brez skrbi oddahnil in odpočil od silne teže.

Vendar baron ni preklical svojega povabila. Odtaval je proti domu. Stara Magdalena ga je vsa prestrašena sprejela. Baron pa ni poslušal njenih dobrohotnih nasvetov glede zdravljenja, ampak je zaloputnil vrata in se zaklenil v svojo sobo.

Le česa se tako boji? Kaj ga tako teži?

Da, ta teža, ta silna, nema teža, ki je vse te dni visela na njem in mu grozila, da ga bo pokopala pod seboj!

Ko bi je vsaj polovico mogel komu odstopiti! Toda komu? Le kdo bi mu mogel dati utehe in miru?

Ali naj se izpove stari, zvesti Magdaleni? Ne bi ga razumela in njegovo gorje bi bilo le še večje.

Mogoče bi se našel kak prijatelj?

Baron je v mislih pretehtal vse svoje tovariše in prijatelje, toda nihče se mu ni zdel zadosti zanesljiv. Nikomur ni mogel popolnoma zaupati. Vsakdo bi lahko v veseli družbi kaj izblebetal — mogoče bi se le malo zarekel — in konec bi bilo njegove časti!

Ostala mu je samo še Leonora.

Ta bo že zaradi sebe morala molčati, je pomislil baron. Če bodo mene zaprli, bo tudi njeno življenje uničeno.

Tako se je potolažil zaradi svoje prenagljene brzjavke. Strica Metoda se bo pa že na kak način odkrižal.

Oni dan so imeli velik praznik v Filipovi hiši, v hiši bivšega klobučarja.

Srečni dobitnik je že dvignil prvi veliki obrok

svojega dobitka in povrhu tega se mu je posrečilo, da je prav isti dan ugodno oddal svojo obrt v zakup in tudi svojo hišo prodal.

Ta trikrat veseli dogodek je bilo treba pač temu primerno praznovati in zato so pripravili v veliki sobi v prvem nadstropju sijajno gostijo. Krčmar »Pri zlatem grozdu« je svečano in z veliko skrbljivostjo prinašal jedil, peciva in vina v izobilju.

Razen Filipa samega, njegove žene Klare in otrok so sedeli še okrog mize: izvedenec Kovač, ki je ocenil obrt; Lešnik, zakotni od-



*Kristusu Kralju (Cristo Rey)*

*se imenuje največja izmed sedmih plavajočih argentinskih misijonskih cerkv. Zastavice na parniku so napravljene v barvah vseh narodnosti, saj so se verniki, ki jih duhovnik s to cerkvijo ob celetoku Paranas obiskuje, priseljenci z vsega sveta. Do 72.000 jih je. Duhovnik je obenem „Kapitan“, ki zna voditi krmilo*



Vrata slovenske hiše  
na Koroškem s krščanskimi znaki

vetnik, ki je pomagal Filipu pri postavnih predpisih; notar Krasnik z dolgim nosom, ki je sestavil kupni pogodbi; Anton Sova, ki je prevzel klobučarstvo; hkrati še precej tovarišev, sosedov in prijateljic hišne gospodinje, ki je sama kraljevala na zgornjem koncu mize, posuta z biseri, dragimi kamni in svojim novim zlatim nakitom.

V tem trenutku, ko so bile na vrsti napitnice, je vstopil tudi čevljar Perko, nesrečni Perko, ki je izdal svoj zadnji centesimo samo zato, da bi mogel igrati na številke, ki mu jih je povedal njegov duhovski stric. Toda sreča mu ni bila naklonjena. Ali bolje povedano, njegov stric mu ni privoščil srečnega življenja. In neutolažljivi nečak ni imel nobenega razumevanja za to neenakost pri sreči. Za vraga vendar: bogastvo za tujca Filipa in revščino za lastnega nečaka Perka! —

Pod vplivom dobrih jedi in vina so se glave razgrele, pogledi orosili in besede omečile.

»Kdo bi si to onega dne mogel misliti, Klarica,« je rekel Filip, »ko sva z dve sto izposojenimi lirami in z dvanajstimi klobuki začela obrt? Kdo bi takrat mislil, da bova še tako obogatela!«

»Filip, za to smo dolžni zahvalo najprej božji milosti, potem pa tudi dobremu gospodu Cirilu«, je bil odgovor lepe klobučarke.

»Oh, da bi vsaj mogel biti tukaj med nami ta sijajni mož!«

»Kaj še do zdaj niso našli njegovega skrivališča?« je z nizkim glasom vprašal notar Krasnik in dvignil svoj blesteči nos od lesketajočega se vina.

»Se ne!«

»Pa saj bi lahko vsaj vam, gospod Filip, čeprav le zaupno, pisal ali kako drugače povedal: Živim, toda dobro pazi, da bom ostal skrit.«

»Saj prav to tudi mi vsak dan pripovedujemo. Klara ga še zmeraj pričakuje in ima zanj najboljši grizljaj pripravljen. — Toda, gospod Lešnik, povejte nam vendar, kaj vi veste o tej stvari kot njegov hišni gospodar!«

»Jaz? Oh, jaz še manj vem o vsem tem kot vi!« je zavreščal Lešnik. »Nekega dne je prišel Perko k meni — saj se vendar tega še spominjaš, kajne, Perko?«

»Seveda; moj stric je bil tisto jutro pri meni in jaz sem mu pribil štiri zaplate na čevlje.«

»Meni pa je pisal pismo s takole vsebino: 'Odpotovati moram v nujni zadevi. Priloženo Vam pošiljam 75 lir kot najemnino za to četrletje. Perko ima ključe od stanovanja, nje-mu sem tudi izročil oskrbo svojih stvari.' To je bilo vse.«

»Da je tako nenadno izginil, je pač na vso moč sumljivo«, je spet spregovoril gospod Krasnik. »Kaj niste nikoli občutili nekega strahu, gospod Filip?«

»O kakšnem strahu pa govorite?«

»No, gospod Ciril pač ne bi bil prvi, ki bi mu poznanje srečnih števil nakopalo sovražnike! Mogel bi vam navesti zglede ljudi, ki so jim strastni igralci oropali njihovo prostost. Pozapri so jih po kletih in zapuščenih hišah, da bi bili oni edini, ki bi se lahko okoriščali z njihovimi nasveti. Potem pa jim niso dali ne vode ne kruha, dokler jim niso povedali pravih števil. Da, celo o takih vedo povedati, ki so bili umorjeni, ker so se branili govoriti!«

»Oh, če je taka nesreča zadela tudi gospoda Cirila!« je z globokim sočutjem spregovorila gospodinja.

In za kratek trenutek je nad zbranimi obviselo tesnobno molčanje.

Potem se je oglasil izvedenec Kovač:

»Kljub vsemu pa bi vendar prav rad spoznal skrivnostno znanje tega Cirila. Potem bi lahko prodal vse svoje dosedanje znanje za počen groš.«

»Kakor pripovedujejo, je šel duhovnik menda v Levanto med Turke!« se je oglasil neki drug glas.

»Toda, gospe in gospodje!« je zdaj zaklical Filip v mešanico glasov in dvignil svoj kozarec, poln vina, »naj že bo gospod Ciril zdaj kjerkoli hoče, naj že bo na vzhodu ali na zahodu, predlagam, da zakličemo prav krepak 'Bog živi!' temu mojemu dobremu prijatelju in plemenitemu dobrotniku, rešitelju mojih otrok. Pijmo na njegovo zdravje, da bi se mu dobro godilo, in na skorajšnjo vrnitev!«

»Sijajno! Tako je prav! Bog živi gospoda Cirila!!!«

Temu je sledil glušec hrup, ki ga je nenadno pretrgal prihod nekega dečka. Ta je prinesel precejšen okrogel lesen zabojček, ki je bil navzkriž dobro prevezan in povrh vsega še s štirimi velikimi pečati opremljen. Précej je nastala radovedna tišina.

»Kdo pošilja ta zaboj?« je vprašal Filip.

»Pravkar so ga spodaj v trgovini oddali za vas. Prišel je po pošti.«

»Očka, to je gotovo zaboj sladkorja!« je zavpil nekdo od otrok.

»Če si prav uganila, boš ti prva dobila svoj del«, je odgovoril oče; njegov obraz pa je žarel od navdušenja in vina. Pobral je z mize nož, prerezal vrstico, dvignil pokrov, odstranil kos časopisnega papirja in zagledal — duhovniški klobuk, ki je bilo na njem pritrjeno pisemce.

Filip je prebral pisanje, pa ga ni takoj razumel. Prebral je še enkrat in se mu še zmeraj ni popolnoma zjasnilo. Nekoliko je

bila tega kriva tuja pisava, nekoliko pa tudi zaužito vino. Zato se je obrnil k Lešniku in mu rekel:

»Oh, preberite no vi, prosim vas, ko imate naočnike! Kaj se vam zdi? Tako čudno pisanje!«

Gospod Lešnik je popravil svoje naočnike na pravi kraj in začel na glas brati:

»Velespoštovani gospod!

Priloženi klobuk nekega duhovnika je zalodil v našo vas. Ker kljub vsemu svojemu poizvedovanju nisem mogel dognati, kateremu služabniku božjemu je pripadal, na drugi strani si pa tudi nočem obremenjevati svoje vesti s tem, da bi obdržal tujo lastnino, si dovoljujem poslati klobuk na ta način Vašemu blagorodju, ker je bilo všito znamenje Vaše trgovine. Prav gotovo pravilno domnevam, da bo Vam na vsak način laglje kot meni poiskati pravega lastnika in mu spet pripomoči do njegovega pokrivala.

Z odličnim spoštovanjem Vas pozdravlja

Vaš najvdanejši

Anton Ocepek,  
župnik pri Sv. Križu.»

»Zares pravi poštenjak!« je pohvalil gospod Krasnik.

»Ali pa mogoče kdo, ki mu je bil klobuk premajhen!« je zbodel gospod Lešnik.

»Kaj pravite?« je zavpil Filip, ki je nenadno prebledel, ko je preobračal klobuk v svojih rokah sem in tja. »Saj je tale klobuk prav tisti, ki sem ga onega dne dal gospodu Cirilu, ko je zapustil Neapelj! Še čisto natan-



Marijina kongregacija na Viču  
Dijakinje raznih ljubljanskih šol



† Župnik Matej Ježek  
(Begunje pri Cerknici. — Glej dopis!)

čno se spominjam; kajti klobuk je bil prvotno namenjen za prečastitega gospoda generalnega vikarja, ki mu je bil premajhen. Saj se tudi ti gotovo še spominjaš, Klara?

»Seveda je! Seveda je!« je pritrdila žena bivšega klobučarja s trepetajočim glasom. »Saj sploh ni nobenega dvoma!«

Vsi gostje so se v onemelem strahu spogledali.

Želeli so si v svojo sredo gospoda Cirila — zdaj pa sicer ni sam prišel, toda glej, namesto njega se je v tem trenutku prikazal na tako skrivnosten način njegov klobuk!

Po brezuspešnem obisku v graščini, kjer je iskal klobuk svoje žrtve, ki bi lahko nekega dne postal njegov izdajalec, je preostalo baronu samo še eno upanje, katerega se je oklenil z divjo močjo obupanca. Mogoče je prišel klobuk v roke tistemu Salvatorjevemu nečaku Juriju, ki ima v Vinjah gostilno »Pri dobri kapljici«? Kaj ni ta nekaj dni po smrti svojega strica prišel in odnesel s seboj njegovo zapuščino? Te sledi baron za nobeno ceno ne bi hotel spustiti iz rok, saj je bila pač zadnji žarek njegovega upanja in zato se ni mogel in smel več veliko obotavljati.

Da ne bi zbudil suma, se je oblekel v navadno lovsko obleko, se pokrtil z majhnim, mehkim klobukom, vrgel čez rame lovsko torbo in puško ter s tem namenom odšel proti Vinjam.

Z majhne postaje je v ostrem jutrnjem zraku korakal navkreber proti gričevju, kjer je čepela vasica, med zobmi pa si je požvižgaval pesmico, da bi si nadel zares čisto brezskrbno obnašanje. In vendar, kakšen upor je bil potreben, da je zaglušil močno bitje svojega srca!

Gostilna s svojim rdečkastim izveskom »Pri dobri kapljici« je stala ob glavnem kolidvoru, ki je vodil čez hribe v bližini gozdička platan. Vozniki in gonjači so se radi zatekali vanjo. Bolj razvajenim popotnikom bi tukaj ne ugajalo preveč; preprosti gostilniški gostje pa niso izbirčni; njim zadostuje kupica vina, košček starega sira in ščepec tobaka.

Jurij sam je bil zavaljen, rdečeličen, dobrovoljen možak, vseskozi kar se da potrpežljiv, posebno pa, če je kazalo, da bo pri tem kake pol lire zaslužil.

Pravkar je pobiral drobovje iz koštruna, ki ga je imel za noge obešenega na križ pri oknu. V tem je zagledal »lovca brez psa«, ki je počasi prihajal proti gostilni.

»Imaš sira in vina, dragi moj?«

»Kolikor hočete«, je odgovoril Jurij in si okorno brisal okrvavljene roke.

Lovec je stopil v gostilniško izbo v prtiličju in se z zanimanjem razgledaval po njej, kot bi nekaj iskal. Potem se je usedel za mizo in spretno hlinil utrujenost od dolge hoje.

Jurij se je kmalu vrnil; na krožniku je prinesel sira in trdega kruha ter steklenico vina. Nato se je začel razpletati pogovor.

»Zdi se mi, da sem vas nekoč že videl,« je začel lovec, »samo ne morem se prav domisliti, kje je to bilo. Nemara ste kaj v sorodstvu nekega Salvatorja, ki je bil svoj čas tam spodaj pri Sv. Križu?«

»Njegov nečak sem — ali bolje — bil sem; kajti zdaj je starček že mrtev. Umril je od onemoglosti, reven ko Job. Tako je, če človek služi visokim gospodom! Srkajo iz človeka kri, dokler je v njem le še kaka kaplja, potem pa vržejo njegove kosti psom! Moj stric mi še enega beliča ni zapustil in to po vsem tem, ko si je štirideset let pritrgoval v službi nekega barona, ki meče v Neaplju denar kar skozi okno!«

»Potem ste gotovo vi tisti, ki je odnesel iz graščine starčkove stvari?«

»Da, to je bilo pred desetimi dnevi.«

»No, jaz sem sorodnik gospoda Antona; saj menda poznate župnika pri Sv. Križu? In sicer sem sin njegove sestre,« je pravil lovec



z mirnim glasom. »Tudi jaz sem poznal vašega rajnega strica Salvatorja.« In z iskreno ganjenostjo, ki ni bila hlinjena, je pristavil: »Njegova smrt me je zelo prizadela.«

»Vsakdo ga je imel rad,« je vzdihnil Jurij.

»In — ker že pravkar govoriva o tej stvari — kaj ni bil med rečmi, ki ste jih odnesli, tudi neki duhovniški klobuk?«

»Duhovniški klobuk —?«

Jurij je za trenutek pomislil. In ta trenutek se je baronu zdel dolg kot večnost. Od besede, ki naj bi prišla iz ust tegale moža, je bila odvisna vsa njegova usoda. Kratka beseda tega preprostega kmeta naj bi odločala o tem, ali bo blagorodni gospod baron Svetokriški spet zadobil vsaj malo svojega nekdanjega dušnega miru, ali pa bo za zmeraj oropan brezskrbnega spanja.

Končno je Jurij spregovoril:

»Da, klobuk je tukaj!«

Razburjenje je bilo preveliko, napetost preboleča. Zdaj se baron ni mogel več vzdržati. Izbruhnil je v živčni smeh in se stresal v notranjih krčih. Ta nenadni pretres je bil nasledek dolgih, v smrtnem strahu preživetih dni in noči brez spanja, ko ga je tlačila mora in občutek vesti, ki je toliko časa obremenjeval njegovo dušo; to je bilo neskončno olajšano oddahnjenje človeka, ki je mislil o sebi, da je izgubljen, in ki je zdaj po popolnoma nepričakovanom srečnem naključju spredel, da mu je spet povrnjeno življenje.

Krčmar je z začudenjem ogledoval svojega gosta.

Ko se je baron malo pomiril, se je potrudil, da bi vso stvar razložil:

»Hahaha!« se je zasmel, »to je zares od sile smešno... Našega gospoda Antona sploh ni več mogoče spoznati, odkar je izgubil svoj klobuk... hahaha! Le kar mislite si: imel je samo enega in zdaj je še ob tega! Pa je preveč reven, da bi si kupil novega. Ali si ga morete predstavljati, kako gologlav hodi po cesti? — hahaha! Bil sem prav takrat pri njem, ko je prišel občinski tajnik, neki...«

»Jernej.«

»Res je: Jernej. Ta je torej prišel na misel, da ste mogoče vi odnesli klobuk s seboj.«

»Seveda! Vse sem pač na slepo srečo pobasal v svojo vrečo!«

»Pa ste tudi pomislili, da bi vas zaradi tatvine, ki ste jo zagrešili nad posvečeno stvarjo, lahko vlekli pred sodišče?«

Jurij se je od strahu zdrznil.

»No, saj se samo norčujem!«

»Pah! Takole reč naj bi bilo vredno krasti! Klobuk, še najbolj podoben ogoljeni oslovski koži! Pa saj vam ga bom precej prinesel, le počakajte...«



*Prid' vrh planin — nižave sin!  
(Mali „Dobroctan“ na vrhu ob Rakitni)*

Po teh besedah je zginil po ozkih, navzgor vodečih stopnicah. Baron ni mogel strpeti na svojem stolu; da bi potešil svojo radovednost, je stopil ven na dvorišče in nekaj časa hodil sem in tja, ne da bi spustil izpred oči tista okna, ki so gledala v pivnico.

Nenadno ga je mrzlo spreletelo.

Za oknom se je prikazal širokokrajni klobuk, in sicer je čepel na živi, premikajoči se glavi, glavi...! Pa saj to je bila le norčija burkljastega Jurija! Ta si je mislil, da je Bog ve kaj duhovitega ukrenil, ko si je potlačil na svojo butico usmiljenja vredni stari širokokrajnik. Zdaj je prišel ven in se približeval s širokim smehom:

»Tukaj imate starega ogoljenca! Prav zares mi naredite precejšno uslugo, če mi ga odnesete s poti. Ga bom kar v vašo lovsko torbo stlačil, pa bo. Ptiček se sicer nekaj šopiri, toda če mu človek takole malo perutnice prikrajša... Takole vidite! Zdaj imate v torbi divjačino, ki vsekakor ne spada med navdno.«

Baronu se je že mudilo na pot.

»Koliko sem dolžan?«

»Za vino in sir šestdeset centesimov. Klobuk pa dobite brezplačno povrh!«

Baron se je zahvalil. Ko je prišel izpred krčmarjevih oči, je začel delati velike korake. Nekakšna mrzlica, to pot od veselega razburjenja in drugačna kot tista, ki ga je trpinčila vse zadnje dni, je dajala njegovim nogam peruti. Tako je torej srečno prišel na konec svojih želja: trdno je držal v rokah ta izdajalski klobuk! Toda, kaj naj zdaj počne z njim? Naravno, treba ga je uničiti! Toda kako? Zakopati ga? Raztrgati? Sežgati?

Ob svitu zahajajočega sonca je morilec spet prišel na majhno postajo. Ko je pripeljal vlak, je brž skočil v najbližji oddelek. V njem so sedeli pošteni podeželski ljudje, ki so se pogovarjali o kraji ptičev in podobnem.

Za nekaj minut je baron pozabil, kdo in kaj je; domišljal si je, da je eden teh kmetov, katerim ni obteževal noben umor vesti. Mogoče so kvečjemu kako divjačino kdaj ubili.

Že se je mračilo, ko je prišel v Neapelj. Svoje korake je nameril proti zunanjim četrtim. Kaj bi ne bilo najbolj preprosto, če bi vrgel lovsko torbo s klobukom vred v kak vodni odtok, ki jih polno prihaja v teh delavskih četrtih iz hiš? Toda ne! Kako lahko bi ga našli poulični otroci, ki s posebnim veseljem brskajo po vodnih odtokih.

Saj se je okrog duhovnikove osebe spletla že kar cela vrsta pripovedk. Ljudska radovednost je bila živa in zadostoval bi najmanjši migljaj, pa bi se obrnila v pravo smer. Tudi klobuk je imel svojo zgodbo. Pripovedovali so si, da je gospod Ciril klobučarja poplašal z navedbo onih nadvse srečnih števil, ki so zadele; o tem je govorilo celo mesto in časopisi so s svojimi razlagami še bolj povečali vso zadevo.

Jurij v Vinjah tudi gotovo ne bo molčal, ampak bo v zabavo svojim gostom pripovedo-

val zgodbo o duhovniškem pokrivalu, ki ga je neki tuji lovec iskal.

Treba je bilo torej narediti še zadnjo pametno potezo. Baron je bil spet v najhujši vročici. Kako je vendar to mogoče, da je takle predmet dvignil toliko prahu in še celo takrat, ko je bil njegov gospodar že zdavnaj mrtev! Prav zares je bilo videti, kot bi se duhovnikov duh spustil na zemljo na črnih perutnicah svojega klobuka in kot bi se zdaj preletaval sem in tja v krčih in zvijanju umirajočega ptiča.

Ko je baron prišel iz neke ozke ulice, je nenadno zagledal pred seboj morje, kjer so se valovi peneč se in tožeč razbijali ob obrežju.

Na levi se je v večernem mraku svetlilak Neapelj v tisoč lučih in razgrinjal čez obnebj širok svetlejši plašč.

Bila je noč brez meseca in zvezd, noč, tako izredno pripravna za skrivno delo. V temi je bilo le s težavo mogoče razločiti v oddaljenosti kakih desetih ali dvajsetih korakov neko čer, ki je visoko štrlela iz vode.

Neki ribiški čoln je bil z verigo pritrjen k njej. Baron je skočil vanj in odrinil. Kakih dvanajst močnih zamahov z veslom ga je spravilo daleč ven na odprto morje, v samoto in temo, ki je prekrivala morje in nebo.

Oči je imel napol zaprte, kot bi se bal tega, kar je nameraval storiti; segel je v svojo lovsko torbo, potegnil iz nje klobuk, vrgel torbo na dno čolna, privezal s svojim pasom klobuk trdno k puški in oboje potopil v vodo.

Puška in klobuk sta se neslišno pogreznila v temno globočino.

»Zdaj je končano!« je baron na glas spregovoril. In zazdelo se mu je, kakor da je odjeknilo od skale:

»Amen!«

## IZ ŽIVLJENJA CERKVE

Dve svetovni zvezi: »Pax Romana« — »Regnum Christi« — si prizadevata združiti zlasti razumnštvo, da ustvari trdno obrambo zoper sile pekla, ki hočejo uničevati kraljestvo Kristusovo na zemlji. »Pax Romana« (Mir iz Rima) je zveza katoliškega višješolskega dijaštva vsega sveta, ki se zaveda, da more le živo krščanstvo postaviti zanesljive temelje za mir med narodi. V dneh od 26. do 30. avgusta 1938 je imelo to združenje svoje letno zborovanje v Ljubljani. Na sporedu posvetovanj je bilo tudi vprašanje, kako naj se bore katoliški akademiki proti komunizmu. — Prihodnje leto bo pa Ljubljana sprejela v svojo sredo znamenitejše bojovnike

za ustanovitev in okrepitev svetovne zveze »Regnum Christi« — (Kraljestvo Kristusovo).

Več ko 100 zdravnikov iz Rima, ki so opravili skupne duhovne vaje, je nedavno sprejel papež Pij XI. v avdienci. V svojem nagovoru je primerjal službo zdravnikov mučeništvu. Sicer ne v tem pomenu, da bi morali za verske svetinje kri prelivati in trpeti, pač v tem smislu, ker morajo za zdravje in rešitev bolnikov mnogokrat žrtvovati čas, nočni počitek in veliko truda. Zdravniški poklic je častitljiv tudi z verskega stališča, saj se nanj lahko obrne beseda Jezusova iz evangelija, ki jo bo nekoč ob sodbi na desnici

zbranim spregovoril: »Bil sem bolan, pa ste me obiskali.«

**Petnajsto godovnico** je praznoval 6. septembra naš skupni jugoslov. kralj Peter II. Katoliški Slovenci kot zvesti državljani in iskreni domoljubi, smo se prav ta dan v molitvah posebno spominjali svojega mladega kralja in prosili za srečno njegovo prihodnost in za blagoslov širše domovine, kateri bo čez tri leta zavladal. Naj ga ljubi Bog vodi, razsvetljuje in krepi za odgovornosti polno službo, ki bo težila njegova ramena. Tudi mi vzklikamo in ponavljamo pozdrav, ki je ogromni večini slovenske mladine tako priljubljen: Bog živi!

**Življenje katoličanov naj priča**, kje je vrec milosti za junaško vztrajnost v težkih borbah duhovnega udejstvovanja. Tudi v Nemčiji si katoličani utrjujejo vero v skupnih cerkvenih prireditvah. V Marijini cerkvi v Warthi (Dol. Šlezija) so imele mladenke skupno romarsko pobožnost, pri kateri je bilo obhajanih 20.000 udeleženk. Romanja osnabrückške škofije se je udeležilo 100.000 mož in fantov. V Gornji Šleziji se je zbralo 20.000 žená in mater, ki so poromale na vrh, posvečen sveti Ani. — Najstarejša in največja kongregacija za može v Monakovem je združila pri glavnem zborovanju 3200 mož v cerkvi N. Lj. G. (Liebfrauentum).

**Zadnja katedrala** (škofijska cerkev) v Moskvi, t. j. cerkev razglašenja Gospodovega, ki je bila doslej središče cerkvenega življenja v vzhodnem delu mesta, je obsojena, da se razruši. Podirati so jo že začeli, dasi je bila šele pred leti z velikimi stroški prenovljena. Sedaj v Moskvi ni nobene večje cerkve več, ki bi bila odprta za javno službo božjo. 453 škofijskih in župnijskih je imela Moskva v začetku komunističnega režima; zdaj ni nobene več. — Pa bo prišel čas, ko bo zgodovina govorila o tiranstvu nekdanjih neronskih skruniteljev svetišč, Cerkev bo pa pomlajena zbirala vernike v novih, veličastnih cerkvah.

**Tudi v Turinu zidajo novo semenišče** za bogoslovce. Ondotni nadškof in kardinal je naznanil, da so verniki turinske nadškofije v nekaj letih za ta namen darovali čez 6 milijonov lir. Italijanski prestolonaslednik je pa podaril za semeniško kapelo iz svoje zasebne zbirke na gradu »Castello di Raconigi« dragoceno podobo Marije Device.

**45 novomašnikov hkrati** je posvetil kardinal Hinsley, nadškof westminstrski. Vsi ti mladi duhovniki so gojenci misijonskega zavoda sv. Jožefa, znanega po imenu Mill Hill. Od teh novomašnikov je določenih 20 za Južno Afriko, Kamerun in Kongo, 3 za Saravak, 3 za severni Borneo, 3 za Filipine, 3 za Novo Zelandijo, 4 za severno Indijo; drugi bodo še

nadaljevali višje nauke v Rimu in Londonu. — Misijonišče v Steylu je pa poslalo letos v vnanje misijone 105 mladih misijonarjev, in sicer 78 duhovnikov pa 27 bratov.

**Strašno zverinstvo.** Iz Salamanke na Španskem poročajo, da so rdeči miličniki v mestu Castuera na križ pribili duhovnika Atanazija Rodrigueza, nato pa nanj streljali kakor v tarčo. Pa zakaj? Zato, ker je slišal, da je nekaj obsojencev na smrt prosilo, naj jim pride podelit svete zakramente v zapore. Skrbni duhovnik je v groznih bolečinah izdihnil. Zadnja beseda njegova je bila: »Živel Kristus Kralj!«

**Strahotne reči iz komunistične Španije.** Kdaj bo tega konec?

**Take slovesnosti še ni bilo** v Ameriki in ne drugod, da bi obenem 525 konvertitov (spreobrnjenec, ki so bili poprej krivoverci) prejelo zakrament svete birme, kar se je zgodilo ondan v Brooklynu (države New-York). Več škofov je počastilo odrasle birmance s svojo navzočnostjo, 150 duhovnikov se je pripeljalo k izredni svečanosti birmovanja. Ob cesti, ki je speljana do cerkve, so delali častno spremstvo vitezi sv. Gregorija. Pridigoval je škof Hunt, ki je tudi konvertit in kot tak edini zastopnik ameriške hierarhije.

**Na obrambi.** Škofje v Nemčiji so na skupnem posvetovanju sestavili pastirsko pismo za vernike. V njem branijo krščanstvo proti novodobni veri, proti »rasizmu«. Rasizem — oboževanje narodnosti — hoče namesto krščanskega Boga postaviti »nemškega«, t. j. »narodno dušo«, ki pa nima nič božjega. Škofje naglašajo, da borba za krščanstvo nima nobene osti ne zoper narod, ne zoper državo, marveč prav narobe: krščanstvo brani državo in narod proti onim, ki jih nemški škofje z apostolskim pogumom označujejo kot sovražnike nemškega naroda. — Predvsem pa škofje opominjajo katol. vernike v Nemčiji, naj skrbe za res krščansko življenje, naj vzorno po krščanskih načelih vzgajajo svoje otroke, naj ne omagujejo v zvestobi do Cerkve in države.

**Za može in fante** je bil sklican Evharistični kongres v Einsiedelnu (Marija Snežna). 17.000 jih je prišlo. Sveti oče je na pozdravno brzojavko odgovoril, da ga posebno veseli ta izredna vnema moškega sveta za slavo evharističnega Zveličarja. Podelil je vsej šviski deželi papeški blagoslov.

**Najboljši odgovor.** — Angleški katoliški škofje: kardinal Hinsley, nadškof Amigo in škof Doubleday so poslali vernikom pastirsko pismo, ki so v njem povabili katoličane, naj se 18. septembra, ko je bil sklican kongres brezbožnikov, udeleže velike procesije v znak verskega prepričanja. Pred stolnico westmin-

strsko v Londonu je bil postavljen oltar, kjer je kardinal Hinsley podelil tisočem zbranih katoličanov blagoslov s sv. Reš. Telesom.

**Francosko glavno lursko romanje** tega leta je bila sila veličastno, saj se je zbralo obenem 60.000 romarjev iz vse Francije. Navzlic takemu navalu ni bilo nobene nesreče. Ozdravljenih je bilo več oseb.

**Še zmerom mu prav pride ...** Paul de Geldes je zdaj katoliški misijonar na Kitajskem. Svoj čas je bil pa najboljši jahač (jockey) pri tekmah na Angleškem. Ko mu je že bilo 40 let, ga je nekaj ranila podkev. Še enkrat je zajezdil, da bi tekmoval, a bil je spet ranjen. Poslovil se je, študiral bogoslovne nauke in postal duhovnik. Kot 80 letni starček je še vedno delaven na misijonskem polju v Hsuhowfu na Kitajskem. Tudi zdaj še rad jezdi, kar mu dostikrat prav pride. Razbojniki se ga boje. Če kdo od njih ukrade konja ali prašiča, pojezdi v naglici za njim. Ko ga dohiti, zavpije nad njim: »Ta žival je last mojega župljana; vrni jo!« Tat se zareži pa vrne ukradeno blago.

**Tudi resni športniki so dobri katoličani.** Pri zadnji etapni kolesarski tekmi v Franciji (Tour de France) je zmagal sloveči kolesar Gino Bartali, ki je nadvse vnet katoličan. V svojem stanovanju v Firenci ima tudi kapelico. Dan po zmagi je bil pri sv. maši v cerkvi N. L. G. Zmagovalke v Parizu. Zahvalil se je za zmago, pred Marijino podobo je pa položil šopek cvetic, ki so mu ga po zmagi poklonili.

**»O sveta večerja, v kateri se sprejema Kristus ...!«** Da bi se te svete večerje udeleževali čim večkrat vsi, v ta namen in v proslavo Kristusovo se prirejajo Evharistični kongresi. Predsednik škofovskega odbora za snovanje pokrajinskih Evharističnih kongresov v Jugoslaviji, škof dr. Srebrnič, je sklical tak kongres sredi avgusta, na Veliko Gospojnico, v svoji prestolnici na Krku. Odzvalo se je do 10.000 vernikov. Na predvečer Marijinega praznika se je razvila dolga procesija tujcev in domačinov z Najsvetejšim. Navzoča sta bila tudi sosedna škofa: dr. V. Burič in dr. Aksamovič, ki je imel tudi cerkveni govor.

**Železni jubilej.** Najstarejši duhovnik na Češkem je Karel Rehak, stolni kanonik v Prazi. Doživel je že 96 pmladi. Te dni je praznoval 70 letnico mašništva. Sveti oče mu je poslal čestitko in blagoslov.

**Zadovoljni bomo tudi mi,** če bodo po onih telovadnicah, kjer so verske vaje izključene, začenjali z molitvijo, ki je vpeljana na o g r s k i v i s o k i š o l i z a t e l e s n e v a j e. Takole besedilo ima:

**»Vsemogočni Bog! V tvoji veličastni navzočnosti gledam v svojo notranjost in se presojam v luči onega velikega poklica, h kateremu si me pozval. Ljudi hočem vzgajati za**

domovino, za človeštvo, za kraljestvo božje. Zavedam se, kako velika je ta naloga, čutim svojo slabost. Bog moči, pomagaj mi s svojo milostjo. Daj, da tvojo voljo jasno spoznam, da spoznam cilj in pomočke. Pomagaj mi, da svojo nalogo tako izvršujem, da bom vreden svojega poklica in da bom načela, ki hočem zanja delovati pred mladino, katero mi bodo zaupali, kot živ zgled, udeještoval. Dodeli mi spoštovanje in ljubezen do mladine, ki mi bo izročena; dodeli mi veselje do dela, vztrajnost, navdušenje in požrtvovalnost, da bom v prihodnosti domovine vreden delavec. Amen.«



**Na obisku pri sveti Emi na Koroškem.** Konec junija so imeli verniki celovške škofije tridnevno proslavo na čast novi svetnici Emi. Po večstoletnem češčenju blažene Eme, ki so ji tudi naši predniki vsekdar izkazovali izredno spoštovanje in ljubezen, je letos sveti oče Pij XI. potrdil njeno svetništvo, kar je zlasti nas Slovence napolnilo z izrednim veseljem, saj se je svetnica Ema rodila na naših tleh, saj je imela pri nas svoja posestva in rudniška podjetja. Slovenci smo že leta in leta radi romali na grob naše svetnice. Prebivalci Škofje Loke in iz okolice, posebno iz Poljanske doline, so se skoraj vsako leto zbrali k skupnemu obisku sv. Eme v Krki. Letos je pa bilo v dneh 20. in 21. junija večje romanje Slovencev iz ljubljanske škofije; priglasilo se je 340 vernikov, ki jih je spremljal prevz. g. škof doktor R o ž m a n.

Romarji so bili povsod spoštljivo in pozorno sprejeti. V Celovcu jih je pozdravil pomožni škof dr. A. Rohracher skupno z generalnim konzulom dr. Ivanovičem in z mnogimi koroškimi Slovenci. Mimogrede so romarji obiskali božjepotno cerkev Gospe na Otoku Vrbskega jezera. V Krki je naše vernike kljub pozni uri pričakovala duhovščina v cerkvenih oblekah in množica ljudstva z zastavami; nato se je razvrstil sprevod med petjem v starodavno, veličastno svetišče, kjer je bila večerna pobožnost, ki se je drugo jutro nadaljevala. Sveto mašo v kripti sv. Eme je opravil škof dr. Rožman; po njegovem govoru v svetišče je pa pristopil k oltarju škof Rohracher. Ubrano petje naših romarjev je odmevalo v častitljivem božjem hramu.

Na povratku so se naši Slovenci pomudili tudi v gosposvetski cerkvi in poslušali zvonjenje, pri katerem se je oglašal 117 stotov težki gosposvetski zvon v družbi z manjšimi vrstniki.

**Zopet slavnosti v Budimpešti.** Glavne prireditve ob 900 letnici smrti sv. kralja Štefana so se pričele 14. avgusta t. l. Dne 15. avgusta je imel kardinal Just. S e r é d i veliko mašo

in pridigo; obenem je ta dan blagoslovil prenovljeno kraljevo palačo. 16. avgusta je bila izložena na vpogled krona sv. Štefana; 20. avgusta so pa imeli veličastno procesijo, pri kateri so nosili desnico svetnikovo, ki je nestrohnjena. Navzoč je bil tudi državni upravitelj Nikolaj pl. Horthy.

**Lavantinska škofija.** Zlato mašo so imeli v Šmarju pri Jelšah, kjer je ondotni rojak, profesor msgr. Vreže opravil zahvalno daritev za milosti, ki jih je prejel od Boga v dobi polstoletja. Pred upokojitvijo je bil profesor-katehet na učiteljski šoli v Mariboru. Tudi po upokojitvi se neutrudno udejstvuje pri katoliškem tisku, v prosvetnih in drugih ustanovah, kakor tudi v dušnem pastirstvu. Bog ga ohrani v zdravju!

**Ljubljanska škofija.** Za dekana leskovške dekanije je imenovan mestni župnik in duhovni svetnik Fr. Golob v Kostanjevici.

**Najboljše poročstvo,** da bo misijonstvo v poganskih deželah napredovalo, je velika skrb sv. Cerkve za vzgojo duhovnikov-rojakov med pogani. Zadnje poročilo o napredku v tem oziru je jako razveseljivo, saj se vzgajajo domači duhovniki že v 87 velikih semeniščih, ki imajo 3443 dijakov. Dijaških semenišč po misijonskih deželah je danes 269. V njih se vzgaja 12.536 študentov. Največ takih zavodov je na Kitajskem, na Mongolskem in v državi Mandžukuo.

**Stanje katoliške Cerkve na Francoskem** in razmerje države do Cerkve je zadovoljivo. Pariški kardinal Verdier je nekemu poročevalcu odličnega francoskega dnevnika zatrdil tole: »Cerkev na Francoskem uživa popolno svobodo. Edino šolsko vprašanje povzroča bolelost; upamo pa, da bo kmalu bolje.«

Glede zidave številnih cerkvá v okolju Pariza se je kardinal izrazil, da je to podjetje močno utrdilo socialni mir. »Delavstvo je srečno, da mu pomagamo v stiskah, in radi pošiljajo svoje otroke v katoliška zavetišča. Do sto novih cerkvá smo sezidali in tako dvignili ljudsko pobožnost. S tem smo obenem rešili 60.000 do 80.000 otrok, ki so deležni krščanske vzgoje.«

**Le še malo rodov je,** ki bi ne mogli brati svetega pisma v svojem domačem jeziku. Do danes je sv. pismo predstavljeno že v 991 jezikih in narečjih. V Nemčiji so zadnjih pet let spravili med ljudi en milijon sv. pisma katoliške izdaje.

**»Prehodil sem 20 mest v rdeči Španiji.** V vseh so cerkve popolnoma nerabne, ker so jih razdejali ali poškodevali ‚rdeči‘. Duhovnika nisem videl nikjer, razen v Barceloni, kjer sem srečal tri.« — To je poročilo Angleža Alfreda Swana, člana mednarodne brigade, ki se je vrnil iz Španije.

**Priprave za l. 1940.** V francoskem mestu Nizzi so se začele priprave za svetovni mednarodni Evharistični kongres, ki bo l. 1940. od 4. do 9. septembra. V načrtu je tudi procesija na ladjah od Cannesa do Mentone. Škof Rémond je sklical delovni odbor v Nizzo, da sestavi natančen spored.

**V smislu Katoliške akcije,** ki utrjuje kraljestvo Kristusovo med nami, se je vršila skupščina deklet iz lavantinske škofije na Betnavi. Na praznik Marijinega vnebovzvetja in na predvečer se je zbralo do 2000 deklet, da so se ob klenih govorih, ob studencu življenja — pri sv. obhajilu — oborožile za zmagó kreposti nad človeško slabostjo. Ganljivi večerni procesiji z Najsvetejšim ob prižganih lučkah je sledilo prelepo jutro Marijinega dne, ko je na prostem opravil presveto daritev knezoškof dr. I. Tomažič in so se dekleta zvrstila k svetemu obhajilu. Dopoldansko zborovanje z navdušenimi pozdravi, poučnimi predavanji, s popoldanskimi nastopi in prizori — vse je poteklo v splošno zadovoljnost. Dosežen je poglobitveni namen: pokazati mladenkam in vsem dekletom lepoto verskega udejstvovanja, opozoriti jih na najvažnejšo skrb — na versko poglobitev.

**Takih pogrebov je malo,** kakršen je bil nedavno v francoskem mestu Lille. Tam je umrl neki Leon Baskvin. Za pogrebom je šlo šest duhovnikov, njegovih rodnih sinov. Rajni Leon, ki je bil predsednik zavarovalne zbornice za lillsko okrožje, je doživel srečo, da so bili vsi njegovi (6) sinovi posvečeni za duhovnike. Pogrebne obrede je izvršil kardinal Lienart, lillski škof.

**Med svobodomislecem in nekim katoliškim duhovnikom** je bilo ondan javno razpravljanje o čudežnih ozdravljenih v Lurdu. Svobodomislec se je zapletel v navadno smesenje lurških dogodkov. O Bernardki je trdil, da je bila duševno zmedena in imela le privide, ozdravljenja pa, da so posledica gotovih sugestij (notranjih vplivov).

Katoliški duhovnik mu je pa dokazal, da je bilo do leta 1926. med 4445 primeri čudežnih ozdravljenj samo 285 bolnikov, ki so imeli bolezní, nanašajoče se na nervoznost; vse druge bolezní so pa bile organske (telesne), ki se ne morejo nikoli ozdraviti po sugestiji. Leta 1934. sta zadobili zdravje celo dve osebi, ki sta bili poprej brezverni; tudi dva otroka (8 in 3 leta stara) sta bila hipno ozdravljena.

Tudi o nepoznanih naravnih močeh ne moremo tu govoriti. Take moči bi morale biti trajne in pri vseh učinkovite. Poleg tega bi bilo treba razložiti, zakaj pa se »te moči« samo v Lurdu pojavljajo.

**Novega škofa imajo na Reki.** Imenuje se dr. Hugo Camozzo. Doslej je bil kanonik v

Benetkah, poprej pa duhovni voditelj bogoslovcev. Ima šele 46 let. Pišejo, da je znan kot preudaren, moder, pobožen in ljubezniv duhovnik, ki bo mogel v sicer mali, a jezikovno mešani škofiji vsestransko modro vladati, ker ni dvoma, da mu slovenski jezik ne bo delal težav, ko zna deset jezikov, in da se bo lahko ravnalo po naročilu Kristusovem: »Pojdite in učite vse narode!«

Dosedanji reški škof, msgr. Santin, se je preselil v Trst kot novi nadpastir tržaške škofije. 4. septembra so se mu poklonili trije slovenski dekani in izrazili vdanost v pričakovanju, da bo apostolski oče celi škofiji.

**Za mejami.** Koroške Slovence je zadela občutna izguba: umrl jim je voditelj Vinko Poljanec, župnik v Škocijanu. Pokojni je bil junaški borilec za pravice Slovencev, ki ni omahnil do zadnjega. Kot vnet dušni pastir si je zlasti prizadeval, da so se v celovski škofiji ustanovljali domovi za duhovne vaje. Srčno je ljubil zlasti mladino in dijaštvo, ker mu je bilo na tem, da bi vzgojil čim več duhovskega naraščaja. Njegovo župnišče je bilo dom študentov in bogoslovcev, ki so ga obiskovali. Bog mu bodi plačnik!

V Gorici je ustanovljena nova župnija z lepo, moderno cerkvijo presv. Srca Jezusovega. Upravitelj je Kristofor Monti. V župniji je mnogo Slovencev. — Novomašnik Lojze Ličen je nastavljen kot mestni kaplan v Idriji, Anton Šatej pa kot kurat v Štanjelu na Krasu.

**Nov naslov.** V egiptovskem pristanišču Port Saidu je bila posvečena nova cerkev, sezidana na čast Mariji, Kraljici svetá. Papež Pij XI. je ta častni naslov odobril in dovolil, da se sme ta vzklik dodati tudi lavretanskim litanijam — zaenkrat samo v portsajdski škofiji.

**80 letnico smrti misijonarja Ignacija Knoblarja** so na slovesen način praznovali v dneh 14. in 15. avgusta t. l. v njegovi rojstni župniji: v Škocijanu na Dolenjskem ob navzočnosti 3000 vernikov. Proslava je imela namen, da se poživi med nami misijonska misel, obenem pa, da se sproži že dolgo negovana želja, naj bi se pričele cerkvene priprave za beatifikacijo v duhu svetosti umrlega našega misijonarja. Ljubljanski škof, ki je imel svečanostni cerkveni govor, je na javnem zborovanju obljubil, da bo stopil v ta namen v dogovor z neapeljskim nadškofom, ker je misijonar Knoblar umrl v Neaplju. Treba je pa tudi molitve, da bo Bog našega rojaka poveličal s čudeži.

**Narodni voditelj Slovakov,** prelat Andrej Hlinka, je umrl 17. avgusta. Po vsem Slovaškem so zazvonili zvonovi in naznanjali, da je šel po plačilu k Bogu veliki dobrotnik in

neumorni borec za pravice slovaškega naroda, ki je moral za svojo ljubezen do svojega ljudstva po nedolžnem mnogo trpeti. Še celo dolga zaporna obsodba mu je bila po krivici naložena, pa jo je porabil na duhovno korist Slovakom, saj jim je v zaporu priredil slovaško prestavo svetega pisma.

## MARIJINE DRUŽINE

**Begunje pri Cerknici.** Zajokala je naša Marijina družba in v črno kopreno zavila svojo zastavo, ko je naš skrbni in ljubljani voditelj, g. Ježek Matej, odšel k Bogu, da tam prejme večno plačilo za svoje lepo, lahko rečemo — svetniško življenje. Ves čas, odkar je hudo zbolel, smo molili in trepetali za njegovo zdravje. Onemeli smo, ko je zapel velik zvon in naznanil njegovo smrt.

O, kako ga pogrešamo vsi, posebno naša Marijina družina fantovska in dekleška! Ves srečen je večkrat dejal: »Kako sem vesel, da še precej naših fantov in deklet tako lepo živi.« Dober in ljubezniv je bil do vsakogar, a znal je nastopiti tudi strogo in odločno, kadar je bilo treba. Silno veliko je delal. Ves je gorel za božjo čast in zveličanje svojih dragih ovčic. »Njegova duša je bila polna Boga«, je rekla sestra usmiljenka, ki je bila v najtežjih trenutkih pri njem.

Kako Vas bomo pogrešali, naš ljubljani, nepozabni voditelj! Kako bomo umirali, ko ne bo zraven naše smrtne postelje Vas, ki ste znali vsakogar tako pripraviti na zadnjo uro, da je zahrepenel po njej, O ne pozabite nas tam gori, kjer se že veselite med svetniki! Izprosite nam milost, ta košček življenja tako preživeti, da bomo prišli za Vami in se skupaj veselili pri naši nebeški Materi!

**Španski kongreganisti na fronti.** Globoka vernost in zgledno junaštvo sta dve odlični vrlini, ki sta v čast vrlim bojevnikom iz vrst španskih kongregacij. Nekaj zgledov:

Iz Puibolea je pisal vojak (Francove armade) svojemu očetu 20. marca 1938:

»Ljubi oče! Z veseljem sem prejel tvoje pismo in zavojček. Ne maram ti prikrivati, da smo prestavljeni na nevarno mesto tukajšnje fronte. Včeraj, 19. III., na praznik sv. Jožefa, smo vsi opravili sveto spoved in bili obhajani. Zadnje čase sem mogel biti vsak dan pri sv. obhajilu. Ne moreš si misliti, ljubi oče, kako čudovito učinkuje na človeka sveta maša, ko obenem sikajo sovražnikove krogle nad nami.

Prav veliko molim na čast Brezmadežni in k presvetemu Srcu Jezusovemu, kajti te dni se bo začela od tu silna ofenziva. Naj živi Kristus Kralj! Živela Španija in njen poglavar

Franco!... Jaz sem dobre volje! Prihodnjič bom pisal iz Barbastra ali Léríde.

Pozdravlja Te Tvoj sin Viktor!«

Nek drug kongreganist piše:

»Teruel, 25. febr. 1938. — Zdaj smo tudi mi potegnjeni v bojni metež. Moje orožje je križ v eni roki, puška v drugi. Izročil sem se popolnoma v varstvo božje in Marijino; zdaj nimam nič več strahu... Vselej, kadar sem se čutil v nevarnosti, sem zaklical: 'Srce Jezusovo, vate zaupam'; 'Marija, moja mati, k tebi se zatekam'. — Kadar vzamem križ v svoje roke, začutim tak mir v svojem srcu, da se kar čudim.

Kaj je novega v kongregaciji? O, kako si želim, da bi se mogel čimprej zopet vrniti in pomagati s svojim delom v Marijini družbi. Vem pa, da morem tu še najbolje poplačati Bogu dolgove, ki so mi še ostali... Robert.«

## MISIJONSKA DOLŽNOST

(Za misijonsko nedeljo.)

Enkrat na leto — predzadnjo nedeljo v oktobru — je ves katoliški svet združen v eni in isti misli: v misli na misijone. Misijonska nedelja vsega sveta! Na ta dan naj bi katoliki obrnili svoje oči tja, kjer se v dušah poganov poraja Kristus, kjer mistično telo Kristusovo raste, kjer se sveta Cerkev širi, kjer zaživi vsa mlada svoje novo mlado življenje: v misijone! Misijonarji vsega sveta, tam od Ognjene dežele in vsi tja do dežel večnega snega naj vedo, da danes niso osamljeni, da misli nanje, na njihovo delo, na njihov trud in njihove skrbi ves katoliški svet.

Na ta dan nas sv. Cerkev spominja na našo misijonsko dolžnost. »Spet dolžnost« — mi boste rekli! Da, prava dolžnost, čeprav morda premalo nanjo mislimo, ali se je celo ne zavedamo! Pa to ni prav! Vsi moramo poziviti v sebi to veliko zavest, da smo poklicani sodelovati pri velikem misijonskem delu Cerkve, da smo soodgovorni za rast kraljestva božjega na zemlji, da moremo in moramo biti tudi mi v neki meri nosilci luči vere in zakladov božje milosti onim, ki so še v temi zmote in greha.

Žal je veliko katolikanov med nami, ki so gluhi za misijonski klic, ki ne čutijo s Cerkvijo in zato ne razumejo njenega misijonskega ognja in dela. Še manj seveda so pripravljene Cerkev pri tem njenem delu pomagati!

Pa vendar bi morali to že zaradi ljubezni do Boga! Onega, ki Boga ljubi, boli, da Ga še milijoni ne poznajo, ne častijo in ne ljubijo, zato rad pomaga misijonom razširjati slavo božjo med pagani. Tudi ljubezen do Kristusa ga priganja, ki je za vse umrl, da bi bili vsi zveličani, in je Cerkvijo naročil, naj gre po vsem

svetu učiti vse narode. Ljubezen do Cerkve nam naroča isto: saj smo udje Cerkve, udje mističnega telesa Kristusovega, ki se hoče in mora razvijati, rasti. Deležni smo življenja Cerkve, njena rast je naša rast, njena usoda naša usoda. Zato bomo podpirali njeno misijonsko prizadevanje.

Ne smemo prezreti, da je povrh tega misijonska pomoč dolžnost ljubezni do bližnjega. Še je tisoč milijonov ljudi, ki v poganstvu čakajo naše pomoči. Papež Pij XI. je zaklical: »Še tisoč milijonov poganov! To strašno dejstvo ne dovoli naši duši nobenega miru več! Res nas mora ta misel globoko prevzeti, če gledamo v nadnaravnem duhu vere vse te duše brez svetega krsta, brez milosti božje, ki ne poznajo ne Očeta v nebesih, ne Odrašenika na zemlji, ki ne vedo za resnice naše vere in ne poznajo moči svetih zakramentov!«

Še bolj se bo vnela naša misijonska gorečnost, če bomo ob tej misli pogledali nase: mi smo sveto vero in vse te milosti že prejeli, prejeli brez svoje zasluge, po nedoumljivem sklepu božje Previdnosti in Dobrote. Mar smo prejeli vse to sami zase? Hvaležnost nas sili, da to nadnaravno življenje, ki kroži po žilah mističnega telesa Kristusovega, oddajamo naprej drugim, ki tega življenja še slutijo ne!

Končno ne pozabimo svoje lastne duše! Kar storimo za misijone, storimo zase! »Kar ste storili enemu mojih najmanjših bratov, ste meni storili!«

S to svoj pomočjo pa moramo hiteti! Mudi se! Ko gre za duše, ki so v nevarnosti, je vsak trenutek dragocen! Posebno še, ko se vedno večajo ovire našemu misijonskemu delu! Nacionalistična gibanja med pagani so povzročila, da so se narodi krčevito oprijeli svoje stare poganke vere in da tako zavračajo krščanstvo kot nekaj tujega, evropskega, protinarodnega! Naše moderno evropsko poganstvo, ki se z listi in knjigami širi tudi med poganškimi narodi, seje nevero in sovražstvo do vere. Boljševiško brezboštvo je na delu tudi po misijonskih deželah, kjer s svojo propagando zastruplja srca in vse ozračje!

Zato je nujno, da se zavemo te svoje dolžnosti: pomagati Cerkvijo pri njenem misijonskem delu, pomagati reševati duše in širiti kraljestvo Kristusovo na zemlji. Sami na sebi bomo čutili blagoslov svojega dela: naša vera bo postajala ob njem vedno večja in močnejša, ljubezen do Kristusa in do Cerkve vedno bolj topla, in srečni bomo, da smo pomagali onim, ki si sami iz največje nesreče ne morejo pomagati!

I. L.

Ljudje delajo pratike in koledarje. — Bog pa vreme. — Kmet zastoj orje, če Bog ne pravi: Bódi! — Zmerjanje in psovke so kakor zrna toče, ki vselej škodujejo in nikoli ne koristijo.

## RAZNO

Globljemu spoznanju veličine Marijine je bil namenjen veliki Marijanski kongres v mestu Boulogne na Francoskem. Ta kongres je imel zgodovinsko ozadje. Francoski katoličani so obenem s tem shodom združili praznovanje 300 letnice, odkar je bila Francija posvečena Mariji. (Ludvik XIII., leta 1638.) V ta namen je bilo izbrano obmorsko mesto Boulogne-sur-Mer (ob francosko-angleškem prelivu, severno od Pariza), ki ima letos 13 stoletnico kot božjepotni kraj.

Blizu Boulogna so uredili poseben Stadion za velike jubilejne svečanosti in za zborovanje marijanskega kongresa (od 21. do 25. julija). Udeleženci so prišli ne le iz vse Francije, marveč tudi iz sosedne Belgije, Anglije in Kanade. Okrog 15.000 fantov in deklet se je zbralo na okrašenem prostoru okrog oltarja. Slikovitost dolgih vrst je povečala lepa uniforma »evharističnih križnih vitezov«. V cerkvenih govorih se je poudarjala zlasti mišl: *Marija — kraljica!* »Marija je kraljica sveta po svojem brezmadežnem spočetju, po polnosti božje milosti, po splošnem duhovnem materinstvu, po svojem sodelovanju pri delu zveličanja kot soodrešenica.« Ob sklepu se je vsa dežela nanovo posvetila Mariji. 350 družinskih očetov, ki so stopili pred Marijino podobo kot zastopniki francoskega naroda, je opravilo to-le posvetilno molitev:

... »Posvetimo ti, prečista Mati, francosko družino. Naše krščanske družine so najtrdnjša trdnjava katolištva. Ali zdaj jih ogrožajo zmotni nauki o uživanju življenja, nauki sebičnosti, ki prete izsušiti vrelce življenja. — Daj, da bomo spoštovali svete zakonske vezi in božje zakone življenja. Tebi, Marija, zaupamo svoje otroke; naj se številno družijo okrog naših ognjišč, naj nam povzročajo veselje in mir. — Jezus naj si izbere iz vrst naših sinov mnogo duhovnikov, ki bodo učili med našim ljudstvom pot zveličanja in ponesli evangelij tudi v tuje dežele.«

V molitvi nadalje poudarjajo, kako izkazuje Marija zlasti na francoskih tleh, na božjih potih obilne milosti, kar priča, da je Francija v posebnem varstvu Marijinem. — Pri končni pobožnosti in govoru, ki ga je imel papežev odposlanec kardinal *Lienart*, se je zbralo v Stadionu do 200.000 ljudi.

**Lurška pesem.** Vsakdo, ki je bil sam v Lurdu, ve, s kakšnim navdušenjem prepevajo Francozi narodno lurško pesem, katere napev je znan po vsem katoliške svetu. Deloma se je v prevodu udomačila tudi pri nas, mnogokje tako, da je ves cerkveni značaj tega lepega napeva skažen, zlasti v primerih, ko jo urežejo po načinu svetnih narodnih popevčic, tako da nekateri — kakor pravimo — »čez« pojo, kar

pa sila kazi. Da se bo tudi pri nas ta veličastna Marijina cerkvena skladba udomačila in na pravičen način za ljudsko petje vpeljala, jo objavlja »Bogoljub« in poklanja svojim bralcem prav sedaj ob 80letnici lurške božje poti. Harmoniziral jo je gosp. Fr. Blažič, župnik v Štangi. Prvotna njegova uredba je bila mišljena bolj za zborovo petje; pričujoča je pa umerjena za ljudsko petje. — (NB. Ponatisi se dobe za nizko ceno v Jugoslovanski knjigarni, Ljubljana.)

**Rimsko prebivalstvo** se je zadnjih 25 let pomnožilo za 700.000. Prirastek vsakega leta je okrog 35.000 duš. 34 novih župnij je bilo v tej dobi ustanovljenih in 36 cerkva nanovo sezidanih ali prenovljenih. Je pa še 20 okrožij, ki so številno naseljena, pa jim manjka primernih svetišč. Namestnik papeža kot rimskega škofa, kardinal Marchetti-Selvaggiani, je izdal oklic na rimsko prebivalstvo, naj pristočno pripomore, da bodo verniki večnega mesta imeli povsod, kjer so šole, zavodi in uradi — tudi svojo cerkev.

**Naše slike.** Na ovitku je posnetek slike, ki predočuje stolnico v Solnogradu. Po načrtu za to katedralo je zgrajena tudi ljubljanska stolnica in kakih deset drugih v bivši Avstriji. Pred to cerkvijo so prvič igrali »Slehnika«, ki ga je spesnil Hofmannsthal. Pesnik je pred nekaj leti umrl v Salzburgu.

## VZGOJA

**Napačno načelo.** Še vedno se ponavlja v izvincerkvenih in nepoučenih krogih usodna zmeta, da je vzgoja in izobrazba mladine v šoli stvar države in da jo mora imeti le država v rokah. S to razlago, ki ne uvaža poslanstva sv. katoliške Cerkve, prve — od Boga postavljene učiteljice narodov, so bile 1. septembra t. l. zaprte vse samostanske in vse verske šole v bivši Avstriji. Katoličani gledajo, kam bo dovedel ta kulturni boj in ta nepričakovani udarec proti katoliški Cerkvi. Med drugimi šolami je morala prenehati tudi slavnoznaná škotska gimnazija na Dunaju. Najodličnejše osebnosti so se vzgajale v tem zavodu.

**Tako, tako...** Ni dolgo tega, ko je romunski minister prosvete, Colan, vsem vodstvom srednjih šol poslal važno okrožnico o temeljnih načelih mladinske vzgoje. Med drugim pravi: »Politično podžiganje (hujskanje) mora brezpogojno iz šol izginiti. Pač pa naj se učenci opozarjajo na junaške zglede iz zgodovine in na podlagi teh naj se vzgajajo v nepristransko domoljubnem duhu. Vzgoja bodi narodna in naj se opira vsekdar na krščansko npravstvenost. Ako se posreči, da bomo v srca mladine vtisnili krščanski vzor, ki nam ga je zapustil Jezus s svojim zemeljskim življenjem, smo lahko prepričani, da



bodo zablode, kakršne danes opazujemo, izginile. Zato pa morajo vsi profesorji kateheta podpirati. Krščanska in npravstvena vzgoja ni mogoča, če drugi učitelji učencem stvari pripovedujejo, ki so s krščanskimi nauki navzkriž.

## PROŠNJE IN ZAHVALE

Zahvaljujem se Mariji Pom. z Brezij in sv. Tereziji D. J. za uslišano prošnjo, da je ozdravela žena težke živčne in duševne bolezni. Jožef Mikolič. — A. B. se zahvaljuje Jezusu, Mariji in sv. Frančišku Seraf. za zdravje. — Franc Pl. se zahvaljuje za zdravje petih oseb presv. Srcu J., sv. Tereziji D. J. in vsem svetnikom s prošnjo še za zdravje ene osebe.

## ODGOVORI

J. P. kongreganist — Rim. Smo prejeli. Hvalimo dobro voljo, toda za natis v našem listu taki spisi niso zreli. Urednik bi moral vse popraviti in prevreči, za kar pa ni časa.

Š. C., Zagreb: Prosim, da bi odgovorili na vprašanje: Zakaj se sedaj več ne poje v cerkvi »Tantum ergo« in »Genitori«. Meni se zdi, da je vse lepše in svečaneje v latinskem jeziku? Katoliška Cerkev je edinstvena po vsem svetu, pa se to najlepše izraža in ohranja z enotnim jezikom in bogoslužjem. Kot vojak sem služil 4 leta pri vojni mornarici in bil skoraj 3 leta v inozemstvu na potovanju, po večini v vzhodnih vodah. Vse nam je bilo tuje; ali ko smo prišli v rimsko-katoliško cerkev na Japonskem v mestu Nagasaki in smo slišali duhovnika, ko je zapel »Gloria in excelsis Deo«, prav tako, kakor pri nas, so nam od miline prišle solze v oči. Enako tolažbo smo doživeli v Šanghaju, Jokohami, Celo i. dr.

Vaše misli se ujemaajo z razlogi, ki jih navaja sveta Cerkev, ko zaogovarja in brani enotnost liturgičnega jezika. Sam zase človek časti Boga najraje v materinskem jeziku. Za liturgijo, posebno za sveto mašo, pa Cerkev določa stalne jezike. Imenujejo se liturgični jeziki, ker jih uporablja pri liturgičnih (bogoslužnih) opravilih. Med te jezike spada zlasti grščina, latinsčina, slovansčina. Slovanski jezik, ki sta zanj sv. apostola Ciril in Metod v 9. stoletju izumila poseben črkopis (glagolico) in prevedla na slovanski jezik liturgične knjige, sta potrdila za bogoslužni jezik papeža Hadrijana II. in Janez VIII., pozneje pa še več drugih papežev.

Omenjeni trije jeziki so bili nekoč živi jeziki, t. j. v navadi med narodom. Cerkev jih je ohranila v prvotni obliki kot liturgične jezike tudi potem, ko so postali mrtvi. Mrtvi jeziki so namreč ustajeni in se več ne spreminjajo, zato kot nalašč primerni, da varujejo razodeto resnico božjo nespremenjeno. Nasprotno se pa živi jeziki vedno še spreminjajo, izpopolnjujejo, nekateri izrazi pa dobe sčasoma celo drugačen pomen. [V hrvaškem jeziku n. pr. pomeni naš izraz »siten« (nadležen) toliko kot »drozen«; naš »reven« (siromašen) pomeni v hrvaščini »priden«.]

S tem, da se povsod in vedno uporablja eden in isti jezik v bogoslužju, se pomaga ohraniti edinstvo svete Cerkve. Verniki se tudi izven domovine čutijo pri bogoslužju, pri sveti maši, kakor doma. Enotni liturgični jezik lajša misijonarjem delo, ker jim ni treba sestavljati liturgičnih knjig v jeziku novokrščencev, ki je za take stvari morda še malo prikladen in razvit.

Skupni liturgični jezik je tudi skupni občevalni jezik v Cerkvi. Vsak duhovnik in škof iz katerega-

koli dela sveta se s papežem lahko razgovori v latinščini. Vse odredbe, vsi odloki, vse okrožnice sv. Cerkve so sestavljene v latinskem jeziku in umevne vsem duhovnikom, ki jih nato razložijo vernikom v domačem jeziku.

V Jugoslaviji imamo katoličani dva obreda in dva bogoslužna jezika. Po bizantinskem (grškem) obredu se v slovansčini (staroslovensčini) opravlja bogoslužje pri katoličanih vzhodnega obreda (pri grkokatoličanih); ki imajo škofijo v Zagrebu (prej v Krizevcih) in so naseljeni v Zumberku in drugih krajih naše države. Vsi drugi katoličani Jugoslavije imamo rimski obred v latinskem jeziku; po nekaterih krajih hrvaškega Primorja in Dalmacije pa se drže rimskega obreda v staroslovensčini, kar je sv. stolica izrecno dovolila.

V spomin na sv. Cirila in Metoda je sveta stolica l. 1921 škofijam rimskega obreda po vsej Jugoslaviji izjemoma dovolila živiti slovanski jezik za obrede, ki jih obsega Rimski obrednik. Hrvaško besedilo je sv. stolica potrdila l. 1930, slovanski obrednik pa je bil odobren l. 1932. — Od takrat dalje se tudi poje pred blagoslovom s presv. R. T. pesem »V Zakramentu vse sladkosti...«, namesto »Tantum ergo...«.

## DOBRE KNJIGE

Izdaje celotnega misala, mašne knjige s slovenskim prevodom cerkvenega misala, kakršnega uporablja duhovnik pri sveti maši — še nimamo. Je pa obljubljen. Doslej smo si pomagali z nadomestilnimi molitveniki, ki imajo večje število od Cerkve določenih mašnih obrazcev vsaj za glavne praznike in nedelje cerkvenega leta. Omenjamo zopet molitvenik dr. Gr. Pečjaka »Večno življenje«, ki je vsestransko najbolj popoln in ima čez 30 raznih mašnih obrazcev.

Verniki, ki umevajo latinski in nemški jezik, imajo pa v prelepih (5) izdajah Schottovega misala več vrst prav posebno porabnih molitvenikov, ki smo nanje že večkrat opozorili. Prav sedaj je izšel v novi, šesti izdaji celotni misal obenem z latinskim in nemškim besedilom. Naslov ima: Das vollständige Römische Messbuch von Anselm Schott, O. S. B. (Beuron). Založba: Herder, Freiburg im Breisgau 1938. — Človek bi komaj verjel, da ima ta popolna rimska mašna knjiga (misal) v žepni obliki s 1550 stranmi samo poltretji cm debelosti. To stori odličnost papirja. Cena lično vezani knjigi je 8.60 M. Dobe se pa tudi finejše vezave.

V dodatku so nabrane razne druge molitve, pobožnosti in »Kirial« v notah. Red (ordo) svete maše je tiskan v dveh barvah. Pri mašah o svetnikih in praznikih cerkvenega leta je dostavljen povsod kratek opis življenja, oziroma pojasnilo dotičnega praznika. (Ček. račun Belgrad št. 68.232.)

## ANEKDOTE

Ob piramidah. Ko je Napoleon s svojimi polki prišel v Egipt in stal pred piramidami, je zaklical vojakom: »Možje, premislite, ti soči let gledajo na vas!« — Če bi bil veliki vojskovodja tudi pridigar, bi bil mogel dostaviti: Pa kaj so ta stoletja v primeri z večnostjo! Pomisli, o človek, Bog večni in vsemočni gleda s sedeža svojega veličastva nate: nobena tvoja misel, nobena želja, nobena beseda in nobeno dejanje ni skrito pred njim!

**VSEBINA:** Odgovori. (Jezusovi »bratje«, J. S.) — Častna straža Marijina. (D. Janež.) — Se ena o Budimpešti. — Kaj menite? 10. »Vse vem.« (J. Langerholz.) — Cerkev na Mirni gori. (J. Sašelj.) — Listek: Skrivnostni klubok. — Pesmi: Kraljica svetega rožnega venca. Lurska. (Harm. Fr. Blažič.) Kakor rosna kapljica... (Angela Kerin.) — Iz življenja Cerkve: Po svetu, po domovini. Marijine družine. Misijonska dolžnost. Razno. Vzgoja. Odgovori. Dobre knjige. Odpustki.

**Cena »Bogoljubu«:** na umetniškem papirju 30 Din, na navadnem 20 Din; v Nemčiji 2 Rm; v Italiji 10 Lir, v Českoslovaški 15 Kč, v Franciji 12 Fr., v Ameriki 050 Dol. letno. — Izhaja mesečno.

Spisi, dopisi, slike se pošiljajo uredništvu »Bogoljubu« (Ljubljana) do 5. vsakega meseca. — Vse drugo se naslovi: Uprava »Bogoljubu« v Ljubljani.

## Koledar apostolstva molitve za oktober 1938.

Glavni mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu Piju XI.: | Misijonski mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu: Razširjenje katoliškega tiska, radia in kina, | Razširjenje misijonstva po tisku, radiju, gledališču in kinu.  
Mesečni zavetnik: Sv. Marjeta Alakok (17.).

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno čeeenje sv. Rešnjega Telesa		
			Ljubljanska škofija	Lavantinska škofija	
1	Sobota	Remigij, škof	Čeeenje sv. Eme pri nas	Ljubljana, lazaristi Laško	
2	Nedelja	17. pob. Angeli var.	Apostolstvo moš in fantov	Dovje	Loka pri Zid. m.
3	Poned.	Terezika, devica	Gojimo duhovno življenje	Tomišelj	Dol pri Hrastniku
4	Torek	Francšek As, sp.	Francškani, kapucini, minoriti	Ljublj. Sp. Šiška	Sv. Rupert n. Laš.
5	Sreda	Placid in tov, muč.	Preganjani katoličani	Gornji Logatec	Sv. Jedert n. Laš.
6	Četrtek	Brunon, spozn.	Sveti ura, duše-žrtve.	Ambrus	Razborje
7	Petek	Rožnov. M. B.	Rožni venec v družinah	Bloke	Trbovlje
8	Sobota	Brigita, vdova	Apostolstvo molitve pri nas	Rošte	"
9	Nedelja	18. pob. Dionizij	Posvetitev družin presv. Sreu	Polom	Sv. Miklavž n. Laš.
10	Poned.	Francšek Borg., sp.	Evharištično življenje pri nas	Šmihel pri Zužemb.	Sv. Marjeta p. R.
11	Torek	Materinstvo M. B.	Naše matere	Vodice	Sv. Lenart n. Laš.
12	Sreda	Maksimilijan, škof	Naši škofje, njihovi nameni	Sv. Gora	Sirje
13	Četrtek	Edvard, kralj	Oblastniki, voditelji narodov	Rob	Jurklošter
14	Petek	Kalist, papež, muč.	Zaupanje v notranjo moč sv. vere	Ljubljana, Mar. dom	Sv. Jurij ob Pes.
15	Sobota	Terezija Velika, d.	Karmeličanke. Kršč. popolnost	Selo, Karmel	Videm
16	Nedelja	19. pob. Gal, opat	Posvetimo sebe Sreu Jezusovemu	Bohinjska Bela	Brežice
17	Poned.	Marjeta Alakok, d.	Častili in prijatelji Sreca Jez.	Kovor	Murska Sobota
18	Torek	Luka, evangelist	Vzgojitev borbenih apostolov	Horjul	Brežice, frančiškani
19	Sreda	Peter Alkant., sp.	Apostolat med delavci	Golo	Cankova
20	Četrtek	Janez Kancij, sp.	Vzgoja apostolov v spovednici	Sv. Vid nad Cerka.	Brežice, bol. kap.
21	Petek	Uršula, dev. muč.	Uršulinke, njihovi zavodi	Ljublj. uršulinke	Gornja Lendava
22	Sobota	Kordula, dev. muč.	Teško skušani, preganjani	Škofja Loka	Rajhenburg
23	Nedelja	20. pob. Misijonska	Naši misijonarji in misijonarke	St. Urška gora	Rajhenburg
24	Poned.	Rafacl, nadangel	Priporočajmo se angelom var.	Dol pri Ljubljani	" trapiști
25	Torek	Krizant in Dar.	Živimo ves dan s Kristusom	Spodnji Brnik	"
26	Sreda	Evarist, papež muč.	Verski duh v katoliških društvih	Jezerško, Sv. Andrej	" Sevnica "
27	Četrtek	Frumencij, škof	Mladina po solah	Ig	Gornji Petroveci
28	Petek	Simon in Juda, sp.	Duhovne vaje. Ljudski misijoni	Črnuče	Pišce
29	Sobota	Nareis, škof; Ida	Obhajilo otrok večkrat v tednu	Rudnik	Kančovei
30	Nedelja	21. pob. Kristus Kralj	Naša Katoliška akcija	Lom	Bizejsko
31	Poned.	† Volbenk, škof	Umirajoči. Ta mesec umrli	Radovljica	Dobova

## Odpustki za oktober 1938.

### I. Odpustki za ves oktober.

1. Kdor izmoli tretji del rožnega venca (pet odstavkov) v cerkvi ali doma, dobi vselej odp. 7 let in 7 kvadragen. 2. P. o. na r. v. nedeljo ali v osmini pod navadnimi pogoji prejmejo oni, ki na praznik in vsak dan v osmini izmoli vsaj tretji del r. v., če obenem obiščejo cerkev. 3. P. o. zadobe katerikoli dan oni, ki po omenjeni osmini tekom oktobra vsaj 10 dni odmolijo tretji del rožnega venca.

### II. Odpustki ob določenih dneh oktobra.

1. Sobota, prva v m. P. o. vsem, ki prejmejo sv. z., opravijo kake nabožne vaje na čast Brezmadežni, da nekoliko zastojajo za njej storjena razžaljenja in molijo p. n. sv. o.

2. Nedelja, prva v m., rožnovenska. Od večeraj popoldne pa do danes popolno dobe v cerkvah, v katerih je ustanovljena r. v. br., vsi verniki p. o. pod navadnimi pogoji in sicer tolikokrat, kolikorkrat obiščejo cerkev (oz. kapelo) in tam molijo p. n. sv. o. Odpustki se lahko darujejo tudi dušam v v. Vrh tega čl. r. v. br. trije p. o.: 1. če v br. c. molijo p. n. sv. o.; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v br. c. nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. R. T. — P. o.: 1. čl. br. sv. S. J.; 2. onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

4. Torek. Sv. Francšek Ser. P. o. vsem vernikom v vsaki cerkvi pod navadnimi pogoji. — V. o.

5. Sreda, prva v m. P. o.: 1. vsem, ki opravijo kake nabožne vaje na čast svetemu Jožefu, prejmejo sv. obh. in molijo p. n. sv. o.

6. Četrtek, prvi v m. Sv. Marija Frančiška. P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. kakor jutri; 2. istim kakor 10. dan.

7. Petek, prvi v m. P. o.: 1. vsem, ki prejmejo spravn. sv. obh., nekoliko premišlujejo dobrotljivost presv. S. in molijo p. n. sv. o.; 2. čl. br. sv. S. J.; 3. čl. br. sv. R. T. v br. c.; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v žup. e.

10. Ponedeljek. Sv. Danijel in tov. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretje-rednikom tudi v žup. e., kjer ni redovne.

11. Torek. Materinstvo Device Marije. Osmina sv. Frančiška. P. o.: 1. čl. br. N. Lj. G. v br. c.; 2. istim kakor večeraj.

12. Sreda. Sv. Serafin. P. o. istim kakor 10. dan.

15. Sobota. Sv. Terezija. P. o.: 1. danes ali v osmini vsem vernikom v karmelitskih cerkvah; čl. škap. br. karmelske M. b. tudi v žup. e., če ne morejo obiskati redovne; 2. onim, ki nosijo višnjevi škap.; 3. čl. br. sv. R. T. kakor 7. dan; 4. čl. družbe sv. Petra Klav., če molijo za razširjanje sv. vere in p. n. sv. o.

19. Sreda. Sv. Peter Alkantarski. P. o. istim kakor 10. dan.

21. Petek. Sv. Uršula. P. o. čl. br. sv. Uršule danes ali v osmini v br. c.

26. Sreda. Bl. Bonaventura. P. o. istim kakor 10. dan.

28. Petek. Sv. Simon in Juda. P. o. čl. družbe sv. Petra Klav. kakor 15. dan.

30. Nedelja, zadnja v m. P. o. vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno odmolijo sv. r. v.

## To in ono.

15 mesecev groze. Ob izbruhu španske vojne so boljševiki zgrabili in zaprli tudi kanonika Jožefa Artero v Madridu. Posrečilo se mu je pa, da je ubežal. Potikal se je preoblečen okrog po rdečem peklju v stalni smrtni nevarnosti. V začetku je našel zavetje pri nekem prijatelju, stražniku gledališča, kateri ga je imel skritega v kleti tri mesece. Enkrat na dan ga je prijatelj obiskal, da mu je prinesel jesti. Končno pa kanonik ni mogel več vzdržati. Odločil se je za obupno delo. V beraški obleki, s črnimi naočniki je hodil po madridskih ulicah kot godec na gosli. Glasba in sviranje mu je prišlo na hvalo. Mesece in mesece je godel in prosil miloščino.

Nekoč je bil že v nevarnosti, da ga zaščijo, ko so mu rdeči miličniki veleli, naj zaigra rdečo »internacionalo«, pa je ni znal in bi je tudi ne bil maral zaigrati. Znal jih je premotiti in pogovor zasukati tako, da so pozabili na svojo zahtevo.

Pri drugi priliki je padla bomba na cesto, kjer je godel, in smrtno ranila dva človeka. Tvegala je svoje življenje in skočil k njima. Zašepetal jima je na uho, da je duhovnik, polagal na jezik in v srce besede kesanja in podelil umirajočima še pravočasno sveto odvezo. Ušel je zopet nevarnosti.

Čez eno leto se mu je posrečilo prepričati rdečo oblast, da ima v Valenciji sorodnike, ki bodo zanj skrbeli. Poslali so res nadležnega »berača« z nekim transportom rdečih vojakov. Delal je dva meseca kot težak v pristanišču.



Ljubljana  
Komenskega ul. 4  
Telefon št. 3623

Dr. Frane Dergane  
šef-prim. kir. odd. v.p.  
Ordinira: 11.-1.

Končno se mu je posrečilo, da se je odpeljal z nekim parnikom na Francosko, odkoder je mogel priti v nacionalno Španijo.

Brez naslova... Vojna je vsekdar, tudi v najboljših okoliščinah, strahotna in nečloveška reč. Drug drugemu hočejo uničevati življenje, čimveč ljudi umoriti, jim škodovati in jim z morilnim orožjem vzeti čimveč tuje zemlje. Ako bi kdo iznova silil narode, da se spopadejo z orožjem, če bi povzročil novo prelivanje človeške krvi in novo divjanje na morju in v zraku: bi bil to tako grozovit zločin in znamenje divje razkačenosti, da moramo imeti tako početje za docela nemogoče. Ne moremo verjeti, da bi hoteli oni, ki jim je mar napredek in dobrobit narodov, ne le svoje ljudstvo, marveč večji del človeštva zavesti v morijo, v uničevanje in pokončanje. Če bi se pa kdo res drznil, da bi započel to strašno zločinstvo, ne moremo drugega, kakor da še enkrat iz do dna pretresenega srca molimo k Bogu: »Dis-sipa gentes, quae bella volunt« — uniči narode, ki hočejo vojno! (Po »Osservatore Romano«.)

**Insertrajte v „Bogoljubu“!**

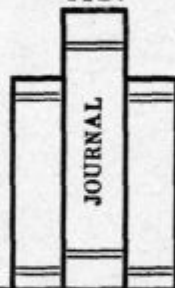
**Ali je Vaša hiša že naročena**

na prvi

slovenski katoliški dnevnik **SLOVENEK**

Ako ne, pišite takoj na upravo „Slovenca“ v Ljubljani, da Vam ga pošljejo brezplačno na ogled. Brezdvomno Vam bo ugajal.

SALDA-KONTE  
STRACE - JOURNALE  
SOLSKE ZVEZKE - MAPE  
ODJEMALNE KNJIŽICE  
RISALNE BLOKE  
ITD.



NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

**KNJIGOVEZNICA**

JUGOSLOVANSKE TISKARNE

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA ŠT. 6/II

## LJUDSKA POSOJILNICA v Ljubljani

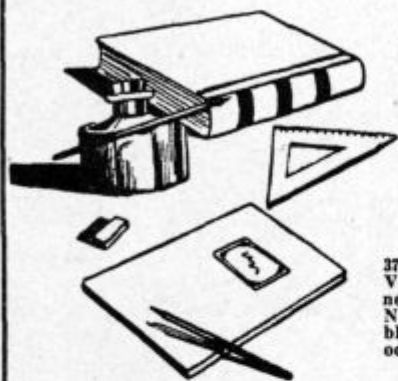
registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta št. 6  
v lastni palači

obrestuje hranilne vloge najugodneje.

**Novi in stare vloge, ki so v celoti vsak čas razpoložljive,**  
obrestuje po 4%, proti odpovedi do 5%.

# Pridnim dijakom dobra obutev **Bata**



3762-68801  
Visoki čevlji iz močne kravine, z neuničljivim gumastim podplatom. Neehobni šolski deci po dežju, blatu in snegu. Od 31-34 din 39.—, od 35-38 din 49.—.



4624-64624  
Dekliški čevlji iz močnega usnja, z zaponko in usnjemim podplatom. Odlični za štrapa.



45206-2204  
Za lepe dneve najcenejši in najprikladnejši otroški platneni čevlji z gumastim podplatom. Štev. 27-34 din 15.—, štev. 35-42 din 19.—, štev. 43-46 din 25.—.



6922-44600  
Okusni in močni otroški čevlji, izdelani iz močnega boksa z usnjemim podplatom in usnjeno peto; štev. 35-38 din 79.—.



4425-6582  
Praktični diftir čevlji z nizko peto in okrasom peko urbasa. Učencem višjih razredov za šolo.



48622-646  
Otroški čevlji iz gume, praktični za šolsko deca, ki ima daleč v šolo. Za vezbo in šolo kot tudi izven nje. Podloženi s toplo flanelasto podlogo.



6962-44622  
Odporni in čvrsti, a pri tem lahki visoki čevlji za dečke, iz rjavega boksa, s čvrstim usnjemim podplatom. Vel. 31-34 din 59.—, od 35-38 din 79.—.



**SPORT**  
8.—, 9.—, 10.— in 12.— Priljubljene nogavice. Otroci jih imajo radi, ker so praktične, a matere, ker ni treba krpiti strganih kolen. Imajo elastično podvezo, ki dobro drži in ne tišči noge.



3222-48800  
Čevlji iz močnega usnja, z neuničljivim gumastim podplatom. Zivahni deci za šolo in igro.



4464-6727  
Dekliški čevlji iz črnega diftira, z okrasom iz laka preko urbasa.



**POBIČ**  
4.—, 5.—, 6.—, 7.— Trojezne bombažne patent-nogavice. V izdelavi iz sukance stanejo: 7.—, 8.—, 10.— in 12.— dinarjev..